

Volksuniversiteit Westvoorne

Lezingen en excursies
Mens en Samenleving
Filmhuis Talen
Kunst Cultuur
Beweging en Gezondheid
Computervaardigheden
Het Dorpshuis Creatief
en Jeugdactiviteiten

www.volksuniversiteit.nl/westvoorne

Programma seizoen 2012-2013

Inhoud programma Volksuniversiteit Westvoorne

Een woord vooraf	3
Het bestuur	3
Algemene voorwaarden (zie achterin het boekje)	3
Schoolvakanties 2012-2013	3
Lezingen en excursies	4
Bezoek Synagoge van de Liberaal Joodse Gemeente Rotterdam nr. 6.....	4
Catharina de Grote nr. 8.....	4
Avondexcursie Volkssterrenwacht Spijkenisse nr. 10.....	4
Lezing over de middeleeuwse schilder Jan van Eyck nr. 11.....	4
Excursie BP Raffinaderij nr. 12.....	5
Hoe schrijf je een familiegeschiedenis? nr. 13.....	5
Beelden van Paaseiland, over de duurzaamheid van een cultuur nr. 14.....	5
Literaire avond met Abdelkader Benali nr. 17.....	6
Excursie Oldtimermuseum De Rijke nr. 18.....	6
Rotterdam in vogelvlucht nr. 19.....	6
I Mens en Samenleving	6
Stress en de gevolgen voor uw lichaam nr. 22.....	6
Hoogsensitiviteit bij kinderen nr. 23.....	7
Anders kijken naar ouderschap nr. 24.....	7
Kind en (op)voeding nr. 25.....	7
Filosofie nr. 26.....	7
Een kennismaking met zeewier nr. 27.....	8
Een miljoen jaar Rijnmond, fossiele vondsten Maasvlakte nr. 28.....	8
Het verhaal gaat door nr. 30.....	8
II Kunst en cultuur	9
Obeliskken op reis nr. 104.....	9
Piramides, tempels en paleizen nr. 105.....	9
Als een god in Frankrijk; Mythologie in de Franse paleizen nr. 106.....	9
Geschiedenis 1: De Olympische spelen nr. 109.....	9
Geschiedenis II: De cultuur van de Kelten nr. 110.....	10
Literatuurgeschiedenis; de Middeleeuwen in woord en beeld nr. 111.....	10
De terugkeer van het ornament in design en architectuur (1) nr. 142.....	10
Museumtochten nr. 151.....	11
De naoorlogse Italiaanse filmgeschiedenis nr. 161.....	11
III Filmhuis	12
Film - Passe-partout voor 6 films nr. 162.....	12
La Meglio Gioventù, een nieuw initiatief van de filmcommissie nr. 169.....	13
VI Beweging en Gezondheid	14
Yoga met Janna Groos in Oostvoorne nr. 171.....	14
Meditatie en Mindfulness nr. 188.....	15
V Computervaardigheden	15
Mijn PC is traag geworden, wat kan ik hieraan doen? nr. 191.....	15
Een back-up maken, is dat wel nodig? nr. 192.....	15
IV Talen	15
Engels.....	15
Frans.....	16
Spaans.....	17
VII Creatieve vorming (Het Dorpshuis)	18
Portret / model tekenen / schilderen nr. 411.....	18
Tekenen / Schilderen op dinsdagmiddag nr. 425.....	18

Tekenen / Schilderen op dinsdagavond nr. 431	18
Tekenen / Schilderen op donderdagochtend nr. 435	19
De kunst van digitaal fotograferen nr. 441	19
De kunst van digitaal fotograferen - vervolgcursus nr. 444	19
Organiseren en bewerken van je foto's met Lightroom 4 nr. 449	20
Miniatuurbouw nr. 460	20
Workshop Vormen in steen, van hard tot zacht nr. 461	20
Nana's maken nr. 475	20
Werken met klei nr. 479	21
Creatief met textiel nr. 485	21
Kleur en kleding nr. 501	21
Haal meer uit je garderobe nr. 502	22
Surinaamse keuken nr. 570	22
Likeurproeverij nr. 572	22
Sushi workshop nr. 578	22
Wereldkeuken nr. 580	22
Thaise keuken nr. 585	23
Koken op afspraak nr. 600	23
VIII Jeugdactiviteiten (Het Dorpshuis)	23
Kunst voor kinderen nr. 734	23
Themakoken voor de jeugd 1 - Vakantiehapjes nr. 760	23
Themakoken voor de jeugd 2 - Herfstkoken nr. 763	24
Themakoken voor de jeugd 3 - Amuses nr. 766	24
Themakoken voor de jeugd 4 - Italiaans koken nr. 770	24
Themakoken voor de jeugd 5 - Lentekriebels nr. 773	24
Themakoken voor de jeugd 6 - Zomerzoen nr. 776	24
High Tea voor kinderen nr. 778	24
Inschrijfformulier Volksuniversiteit Westvoorne	27
Algemene voorwaarden Volksuniversiteit Westvoorne	28

Een woord vooraf

Hierbij ontvangt u ons nieuwe programma 2012-2013. Door de mensen van onze commissies is hard gewerkt om u weer een ruim aanbod te doen. We zijn blij dat we opnieuw versterking hebben gekregen. Mocht u interesse hebben om een steentje bij te dragen, dan horen we dat graag.

Wij hebben veel lof ontvangen over ons boekje 'nieuwe stijl' zodat alle partijen hebben besloten hiermee door te gaan. De activiteiten zijn gegroepeerd naar categorie en herkenbaar aan een kleurcode.

We bieden zoals altijd een variëteit in cursussen, excursies en lezingen; voor een aantal hoeft u zich niet op te geven. Dit staat duidelijk aangegeven per lezing, een drietal zijn gratis voor leden. De kans is groot dat de btw-vrijstelling voor Nederlandse volksuniversiteiten per 1 januari 2013 wordt ingetrokken. Dit betekent dat wij vanaf die datum mogelijk een hoger tarief zullen moeten rekenen voor een deel van onze cursussen (de taalcursussen en de meeste lezingen blijven in elk geval vrijgesteld van btw). Wij houden u via onze website en digitale nieuwsbrief op de hoogte van eventuele wijzigingen.

Wij hopen dat u de tijd neemt om uw keuze te maken en dat u zich daarna zo snel mogelijk inschrijft. Op basis van deze inschrijvingen kunnen wij besluiten of een cursus al dan niet door kan gaan. Een digitaal inschrijfformulier en alle informatie die in dit boekje staat, kunt u ook vinden op onze website: www.volksuniversiteit.nl/westvoorne.

Voor reacties staan wij natuurlijk altijd open

Bestuur en medewerkers wensen u een educatief en plezierig cursusjaar toe!

Anneroos Gerritsen (voorzitter)

Sponsors: Dit programma is mede mogelijk gemaakt door: **Shell Nederland**

Het bestuur

Anneroos Gerritsen, voorzitter	tel. (0181) 403259
Piet Rosier, secretaris	tel. (0181) 484195
Dorien Rozemulder, penningmeester	tel. (0181) 484108
Hans Hoedemaker, leden - cursistenadministratie	tel. (0181) 483820
Anneke Ottevanger	tel. (0181) 485458
Liesbeth Verschuren	tel. (0181) 485551
Marijke Endert	tel. (0181) 487908
Wim Timmerman	tel. (0181) 842084
Liesbeth Louer	tel. (0181) 402905
Johan Baatenburg de Jong	tel. (0181) 484386

Algemene voorwaarden (zie achterin het boekje)

Schoolvakanties 2012-2013

- Herfstvakantie 20-10-2012 t/m 28-10-2012
- Kerstvakantie 22-12-2012 t/m 06-01-2013
- Voorjaarsvakantie 23-02-2013 t/m 03-03-2013
- Pasen 29-03-2013 t/m 01-04-2013
- Meivakantie/Hemelvaart 27-04-2013 t/m 12-05-2013
- Pinkstervakantie 20-05-2013
- Zomervakantie 20-07-2013 t/m 01-09-2013

Lezingen en excursies

Bezoek Synagoge van de Liberaal Joodse Gemeente Rotterdam nr. 6

Rotterdam is een wereldstad met verschillende religies en culturen. De VU heeft een bezoek georganiseerd aan één van de vele gebedshuizen in Rotterdam, nl. de Synagoge van de Liberaal Joodse Gemeente (LJG) in Rotterdam. We krijgen een rondleiding door de synagoge en uitleg over het jodendom, over de beleving, de gewoonten en gebruiken van de religie. Er is tevens gelegenheid tot het stellen van vragen. De lengte van het bezoek hangt af van het aantal vragen, de verwachting is dat het 1,5 uur zal duren. De synagoge bevindt zich in een voormalige school in Hillegersberg, Mozartlaan 99 / hoek Bachlaan 3055 KJ Rotterdam. We gaan er met eigen vervoer naar toe, verzamelen om 10.45 uur en zullen als groep om 11.00 uur naar binnen gaan. Vòòr vertrek naar Rotterdam ontvangt u een overzicht met praktische zaken, zoals route, parkeren enz.

Tijdens het bezoek dragen de heren een keppeltje, dat wordt uitgereikt bij aankomst. Voor de dames zijn er geen speciale kledingvoorschriften.

- Datum : zondag 14 oktober 2012
- Tijd: 11:00 - 12:30 uur
- Kosten: € 10,00 voor leden; voor niet-leden € 12,50
- Inlichtingen: Gerda Wijgerse, tel. 482013

Catharina de Grote nr. 8

Mw. M. Ter Haar

Marie-Thérèse Ter Haar heeft Russisch gestudeerd en in de jaren 80/90 in Rusland gewoond. Daar ontstond haar belangstelling voor Russische geschiedenis. Ze is toen Ruslandkunde gaan studeren. Nog steeds brengt zij zes maanden per jaar door in Rusland, waar ze reizen begeleidt en ondernemers op weg helpt. De andere helft van het jaar woont ze in Nederland en geeft dan o.a. lezingen, zoals al eerder bij onze VU. Ze is een ontzettend enthousiaste vertelster.

Als Catharina de Grote vertelt Marie-Thérèse een stukje Russische Geschiedenis.

In de 1e akte is Catharina 47 jaar en kijkt terug op haar leven. Als Duits prinsesje komt zij aan het Russische hof en trouwt met Peter III, een neef van Peter de Grote. Terwijl Peter met soldaten speelt, leest zij Plato en Cicero en ontstaat haar belangstelling voor de verlichtingsidealen. Op haar 33e bestijgt zij de troon. Door een volksofstand is ze genoodzaakt de teugels aan te halen en raken haar vroegere idealen op de achtergrond. In de 2e akte is ze inmiddels 64 jaar. Ze is diep geschokt door de Franse Revolutie, spreekt over haar grote liefde, Potomkin, overdenkt de moeizame relatie met haar zoon Paul en ook haar talrijke minnaars komen aan de orde. Dit mag u niet missen.

Voor deze lezing hoeft u zich niet in te schrijven; niet-leden kunnen afrekenen aan de zaal.

- Datum : woensdag 7 november 2012
- Tijd: 20:00 - 22:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 0,00 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Dorien Rozemulder, tel. 484108

Avondexcursie Volkssterrenwacht Spijkenisse nr. 10

Weet u dat er op korte afstand van Westvoorne een sterrenwacht is?

Een groep enthousiaste vrijwilligers beheert met elkaar deze sterrenwacht in Spijkenisse. VU Westvoorne heeft met hen afgesproken dat zij op 20 november 2012 een presentatie verzorgen die alle facetten van de sterrenkunde laat zien. Daarna bezoeken we de koepel om uitleg te krijgen over de telescoop. Bij heldere hemel werpen we uiteraard een blik in de ruimte om o.a. de maan en Jupiter te aanschouwen. Om veiligheidsredenen is de groepsgrootte gesteld op maximaal 22 personen.

Adres: Vereniging Amateur Astronomen Spijkenisse (VAAS), Libelleveen, Park Waterland te Spijkenisse.

Www.sterrenwachtspijkenisse.nl

De prijs is inclusief entree en koffie of thee.

- Datum : dinsdag 20 november 2012
- Tijd: 20:00 - 22:00 uur
- Kosten: € 10,00 voor leden; voor niet-leden € 12,50
- Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195

Lezing over de middeleeuwse schilder Jan van Eyck nr. 11

Dhr. Hoo Man Chan

Hoo Man Chan is cultuurhistoricus en museumdocent in Boymans van Beuningen.

Van september 2012 tot januari 2013 is in Boymans van Beuningen een tentoonstelling van vrijwel alle schilderijen die nog bestaan van de geniale middeleeuwse schilder Jan van Eyck. Op 28 november organiseert de museumcommissie een lezing voor de deelnemers aan de museumtochten voorafgaand aan een bezoek aan deze tentoonstelling. De cultuurhistoricus en museumdocent Hoo Man Chan zal deze lezing met beeldmateriaal geven. De lezing is vrij toegankelijk voor de deelnemers aan de museumtochten. Leden van de VU kunnen deze lezing bijwonen tegen betaling van € 5,-; terwijl niet-leden € 10,- betalen; zij kunnen daarna op eigen gelegenheid deze unieke tentoonstelling bezoeken.

- Datum : woensdag 28 november 2012

- Tijd: 20:00 - 22:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 5,00 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Mw. Catherine van der Zee, tel. 484096

Excursie BP Raffinaderij nr. 12

Een unieke kans om achter de schermen te kijken bij een van 's werelds grootste bedrijven in de olie-industrie. De volksuniversiteit nodigt u uit voor een excursie op dinsdag 15 januari 2013 naar één van de grootste olieraffinaderijen van Europa, de BP Raffinaderij Rotterdam, gevestigd op de locatie in Europoort. De Raffinaderij Rotterdam produceert uit ruwe aardolie een uitgebreid pakket aan halffabrikaten en eindproducten; zoals LPG, loodvrije benzine, diesel en kerosine, huisbrandolie, stookolie en grondstoffen voor de petrochemische industrie. De producten zijn niet alleen bestemd voor de Nederlandse markt, maar worden ook geëxporteerd naar een groot aantal andere landen. We vertrekken vanaf de Hoflaan Oostvoorne (Bibliotheek), per bus naar het nieuwe BP kantoor; alwaar we eerst een uitleg krijgen over de raffinaderij gevolgd door een rondleiding met de bus over de raffinaderij. Een bezoek aan de controlekamer staat ook gepland maar doorgang hangt af van de werkzaamheden e.d. op dat moment. Alle deelnemers dienen vooraf te zijn aangemeld met naam en ID kaartnummer; wij nemen daartoe in een later stadium nog contact op met de deelnemers.

- Datum : dinsdag 15 januari 2013
- Tijd: 09:30 - 12:30 uur
- Kosten: € 10,00 voor leden; voor niet-leden € 12,50
- Inlichtingen: Harry van Iersel, tel. 484523

Hoe schrijf je een familiegeschiedenis? nr. 13

Mw. M. Hilhorst

Marijke Hilhorst (1952) studeerde Nederlands en literatuurwetenschap in Amsterdam en schrijft een wekelijkse column voor Elsevier. Ze is gespecialiseerd in levens- en familie verhalen. In 1999 debuteerde ze met De vader, de moeder & de tijd (genomineerd voor de Debutantenprijs 2000), over het ontluisterende dementieproces van haar ouders. In mei 2006 verscheen Zo'n dag en in 2007 publiceerde ze De kleine hel. Vrouwen over ontrouw en bedrog. In juni 2008 verscheen haar meest recente boek: Hoe schrijf je een familiegeschiedenis?

Dit is een gezamenlijke lezing van de VU en de Historische Vereniging Westelijk Voorne in het kader van diens 25-jarig bestaan.

Over iedere familie is wel een verhaal te vertellen. Veel mensen zijn het van plan, slechts weinigen doen het: het schrijven van hun familiegeschiedenis. Marijke Hilhorst is gespecialiseerd in levens- en familie verhalen. Vanavond geeft zij in Oostvoorne een lezing over dit onderwerp. Hoe moeilijk is het een gedachtestroom te ordenen. Hoe begin je, wat zijn de bronnen, de details, de geheimen?

Natuurlijk is er de weg naar de archieven en naar familieleden zelf, maar hoe boor je hun herinneringen aan? Marijke Hilhorst zet de thuisschrijvers op het goede spoor. Het belangrijkste is: gewoon beginnen!

Voor deze lezing hoeft u zich niet in te schrijven. Voor VU-leden en leden van de Historische Vereniging Westelijk Voorne is de lezing gratis. Niet-leden kunnen afrekenen aan de zaal.

- Datum : woensdag 23 januari 2013
- Tijd: 20:00 - 22:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 0,00 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Gerda Wijgerse, tel. 482013

Beelden van Paaseiland, over de duurzaamheid van een cultuur nr. 14

Dhr. J.J. Boersema

Jan J. Boersema is bioloog, promoveerde in de theologie en is werkzaam op milieugebied. Hij was docent aan de universiteiten van Groningen en Leiden en adviseur bij het ministerie van VROM. Vanaf 2002 is hij hoogleraar bij het Instituut voor Milieuvraagstukken van de VU Amsterdam met als werkterrein: de culturele en levensbeschouwelijke dimensies van de relatie mens en natuur.

Het Collaps verhaal deugt niet.

Paaseiland is het meest afgelegen bewoonde plekje op aarde. Hoe Polynesische kolonisten het tien eeuwen terug hebben kunnen bereiken is nog steeds een raadsel. Op dit eilandje hebben de bewoners een spectaculaire beeldencultuur tot stand gebracht. De metershoge Moai hebben Paaseiland wereldberoemd gemaakt. Maar tegen welke prijs? Toen onze landgenoot Jacob Roggeveen het eiland in 1722 als eerste Europeaan zag, bleek het eiland geheel ontbost. Ook de cultuur leek op haar retour. Was er een verband? Velen vonden van wel. Paaseiland groeide uit tot de icoon van de milieugeschiedenis. Hét voorbeeld van een maatschappelijke collaps door verkeerd gebruik van de natuurlijke hulpbronnen en een waarschuwing voor de hele aarde. In het boek Beelden van Paaseiland (Atlas, Amsterdam 2011) wordt deze gangbare opvatting tegen het licht gehouden en verworpen. Er moet een ander verhaal verteld worden. In zijn lezing vertelt de auteur, Prof Boersema, dit verhaal.

Voor deze lezing hoeft u zich niet in te schrijven; niet-leden kunnen afrekenen aan de zaal.

- Datum : woensdag 13 februari 2013
- Tijd: 20:00 - 22:15 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 0,00 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Dineke Huisling, tel. 404567, dinekehuisling@hotmail.com

Literaire avond met Abdelkader Benali nr. 17

Dhr. Abdelkader Benali

Abdelkader Benali (1975) behoort tot de meest productieve en veelzijdige Nederlandse schrijvers. Hij schrijft romans, poëzie, toneel, verhalen en non-fictie.

Abdelkader Benali (1975) behoort tot de meest productieve en veelzijdige Nederlandse schrijvers. Hij schrijft romans, poëzie, toneel, verhalen en non-fictie. Hij debuteerde op 21-jarige leeftijd met de roman *Bruiloft aan Zee*. Voor zijn tweede roman *De langverwachte* ontving hij de Libris Literatuur Prijs. Hierna volgden nog vijf romans. De verwevenheid tussen Oost en West houdt Abdelkader Benali (geboren in Marokko, opgegroeid in Nederland) bezig zolang hij schrijft. Hij publiceerde er met regelmaat over. Regelmatig reisde hij naar het Midden-Oosten. Hij wilde de dynamiek en hectiek opzoeken en aan den lijve ervaren. Zijn berichtgeving is er een van binnenuit. Zijn stukken en reportages verschenen in 2011 onder de titel *Oost = West*.

Benali's werk is vertaald in vijftien talen. Voor zijn hele oeuvre ontving hij in 2010 de E. du Perronprijs. Benali maakt televisieprogramma's, zoals *Benali in Boeken*, *Wereldkampioen van Afrika* (met Jan Mulder) en *Benali boekt*.

NB Bij inschrijving gelden gereduceerde prijzen. Zonder voorinschrijving betaalt u € 12,50 aan de zaal.

- Datum : woensdag 20 maart 2013
- Tijd: 20:00 - 22:15 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 8,00 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Dineke Husing, tel. 404567, dinekehusing@hotmail.com

Excursie Oldtimermuseum De Rijke nr. 18

Oostvoorne kent een heel bijzonder automuseum: het Oldtimermuseum opgericht door transportmagnaat Cees de Rijke senior. Het museum telt maar liefst meer dan 200 oldtimers, stuk voor stuk zeer waardevolle exemplaren die over een periode van 40 jaar zijn verzameld en gerestaureerd. Behalve waardevol is de collectie auto's, vrachtauto's en motoren zeker ook uniek. Zo dateert de oudste auto van 1904. Ook is de geschiedenis van de Ford te zien. Alle modellen, in 100 jaar uitgebracht, zijn in het museum in miniatuur te bewonderen. In totaal zijn het er 800 stuks.

Bent u geïnteresseerd in de ontwikkeling van het automobiel, dan is een bezoek met uitleg door een gids aan het Oldtimermuseum een aanrader. De fraai gerestaureerde exemplaren geven een perfect beeld van de historie. De nadruk van de collectie ligt op Amerikaanse wagens, maar ook de Rolls Royces en de Trabantjes ontbreken niet. De rondleiding start om 10.00 uur. Locatie: Industrierrein 'De Pinnepot', De Pinnepot 23 Oostvoorne. De prijs is inclusief koffie met gebak.

- Datum : zaterdag 13 april 2013
- Tijd: 10:00 - 11:30 uur
- Kosten: € 10,00 voor leden; voor niet-leden € 12,50
- Inlichtingen: Wim Timmerman, tel. 0181-842084

Rotterdam in vogelvlucht nr. 19

Vorig jaar prima bevallen als wandelexcursie, nu een fietsexcursie (fietsen bij de prijs inbegrepen) voor belangstellenden langs honderd jaar architectuurgeschiedenis. Op een sportieve manier fietst u langs tal van hoogtepunten in de Rotterdamse architectuur.

Van het naoorlogse centrum naar Piet Bloms Kubuswoningen richting de spectaculaire Kop van Zuid en terug naar het fraai ingerichte Museumpark met het Nederlands Architectuurinstituut en de prachtige villa's van het Nieuwe Bouwen.

In 2 uur wordt u volledig bijgepraat door een enthousiaste én deskundige architectuurgids van Archiguides over deze elementen van de stad Rotterdam. Van te voren krijgt u informatie waar de opstapplaats zal zijn in Rotterdam.

- Datum : zondag 14 april 2013
- Tijd: 14:00 - 16:00 uur
- Kosten: € 17,50 voor leden; voor niet-leden € 20,00
- Inlichtingen: Anneroo's Gerritsen, tel. 403259, a.gerritsen@odyssee-groep.nl

I Mens en Samenleving

Stress en de gevolgen voor uw lichaam nr. 22

Mw. E. Melio

Elly Melio is sinds 1981 werkzaam als fysiotherapeut en staat geregistreerd in het kwaliteitsregister algemeen fysiotherapeut. Haar praktijk voor fysiotherapie is gevestigd in Oostvoorne. Zij heeft zich gespecialiseerd in de invloed van stress op het lichaam. De laatste jaren is door wetenschappelijk onderzoek steeds meer kennis verkregen over de invloed van de psyche op het lichaam en andersom. Haar behandelingen zijn gericht op bewustwording en beïnvloeding van dit proces, opdat lichamelijke klachten verminderen of verdwijnen.

Stress, iedereen heeft er wel eens mee te maken. Het ontstaat niet van de ene op de andere dag, een bepaalde portie stress hoort bij het leven. Tegen langdurige stress is ons lichaam echter niet goed opgewassen, er ontstaan allerlei lichamelijke klachten en het vermindert de werking van het immuunsysteem. Daarom is het belangrijk dat u de signalen van stress bij uzelf leert herkennen en weet hoe u met die spanning om kunt gaan. Mevrouw Melio vertelt deze avond over wat stress is, waar het vandaan komt, wat er gebeurt in het lichaam en in de hersenen als er te lang te veel stress is en de mogelijkheden die u ter beschikking staan om hier verandering in te brengen.

- Datum : woensdag 10 oktober 2012
- Tijd: 20:00 - 22:15 uur

- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Gerda Wijgerse, tel. 482013

Hoogsensitiviteit bij kinderen nr. 23

Mw. C. Broere

Cora Broere is integraal en orthomoleculair therapeut. Orthomoleculaire therapie is een vorm van alternatieve geneeswijze. Cora heeft zich gespecialiseerd in gedrags- en gevoelsproblemen bij baby's, kinderen en volwassenen. Hierbij werkt zij vanuit een holistische visie. Dit betekent dat zij kijkt naar de fysieke, mentale, emotionele en energetische gesteldheid van de mens. Zij biedt tevens voedingsinterventie aan kinderen en volwassenen met psychische en lichamelijke klachten.

In deze tijd lijken kinderen gevoeliger en sneller geprikkeld. We zien steeds meer kinderen met de diagnose ADHD, autisme en veelvoorkomende allergieën. Veel van deze kinderen blijken van nature hoogsensitief. Door hun gedrag worden door onbegrip en onwetendheid hun vaak mooie eigenschappen niet herkend. Wat is hoogsensitiviteit? Hoe zijn deze kinderen te herkennen? In de lezing van vanavond zullen deze onderwerpen aan de orde komen.

- Datum : woensdag 3 oktober 2012
- Tijd: 19:30 - 22:00 uur
- Plaats: Welkomkerk, Hoogvlietlaan 23, Rockanje
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Gerda Wijgerse, tel. 482013

Anders kijken naar ouderschap nr. 24

Mw. C. Broere - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

De dynamiek tussen ouder(s), grootouders, professionals en kind is fundamenteel voor de ontwikkeling van een kind. Wat houdt mijn kind bezig? Hoe kan ik goed communiceren met hem of haar? Hoe kan ik mijn kind stimuleren om zelfstandig creatief te denken en te handelen? In deze cursus komen o.a. de volgende thema's aan bod:

- Ondersteuning bij het leerproces op school
- De inbreng van ouder(s) op de ontwikkeling van het kind
- Grenzen stellen
- Invloed van voeding op het gedrag van kinderen
- Materialen, kleuren en muzikale expressie

Tijdens de vier bijeenkomsten is er voldoende tijd voor inbreng door de deelnemers.

- Data : 4 lessen op woensdag vanaf 17 oktober 2012
- Tijd: 19:30 - 22:00 uur
- Plaats: Welkomkerk, Hoogvlietlaan 23, Rockanje
- Kosten: € 55,00 voor leden; voor niet-leden € 64,00
- Inlichtingen: Gerda Wijgerse, tel. 482013

Kind en (op)voeding nr. 25

Mw. C. Broere - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

In deze lezing gaan we het hebben over de invloed van voeding op het gedrag van kinderen. Welke stoffen zijn belangrijk voor een goede balans? Zijn de bouwstoffen in onze voeding nog wel voldoende? Het aanbod van informatie voor onze kinderen is verveelvoudigd. Wat heeft een kind nodig om zich goed in zijn vel te voelen? Hoe kun je gezonde voeding aantrekkelijk en lekker maken? Wat zijn verantwoorde tussendoortjes? Hoe komt het dat een kind druk wordt van kleurstoffen en suikers? Op deze en nog vele andere vragen krijgt u antwoord tijdens deze interessante lezing.

- Datum : woensdag 6 februari 2013
- Tijd: 19:30 - 21:30 uur
- Plaats: Welkomkerk, Hoogvlietlaan 23, Rockanje
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Gerda Wijgerse, tel. 482013

Filosofie nr. 26

Ds. H. Visser

Ds. Hans Visser studeerde theologie (inclusief promotieonderzoek) aan de universiteit in Utrecht. Vervolgens werkte hij in Leek (jeugdwerk), Indonesië (1970-1978) en Rotterdam (1979-2007). Hier bekommerde hij zich om daklozen, drugsgebruikers, illegalen en vluchtelingen.

We gaan het hebben over vier Nederlandse filosofen. Besproken worden J.Huizinga(2x), W.B.Drees(2x). Joep Dohmen en Bas Haring.

- Johan Huizinga; bedacht de term puerilisme om kinderachtigheid en kwajongensachtigheid in de politiek aan te duiden
- W.B. Drees; hield zich bezig met religieuze filosofie
- Joep Dohmen; bekend vanwege zijn publicaties over levenskunst
- Bas Haring; bekend van tv en houdt zich bezig met de combinatie van wetenschap en filosofie.

Cursusdata: 10 jan, 24 jan, 7 febr, 21 febr, 7 mrt en 21 mrt 2013

- Data : 6 lessen op donderdag vanaf 10 januari 2013
- Tijd: 19:30 - 21:45 uur

- Plaats: Welkomkerk, Hoogvlietlaan 23, Rockanje
- Kosten: € 66,00 voor leden; voor niet-leden € 75,00
- Inlichtingen: Dineke Husing, tel. 404567, dinekehusing@hotmail.com

Een kennismaking met zeewier nr. 27

Kees Boender en Marieke Brown

Kees Boender uit Tinte heeft als bedrijfseconoom en bedrijfskundige diverse functies vervuld in de inkoop, marketing en verkoop van biologische, gezondheids- en verzorgingsproducten. Zijn opleiding is Erasmus Universiteit en Nyenrode Business Universiteit. Samen met Marieke Brown, werkzaam bij de Stichting Zeewierwijzer, zijn ze actief op het gebied van de publieke bewustwording over het belang van zeewier als bron van voeding, als verzorging en om gezondheid te bevorderen.

Momenteel is er veel aandacht voor duurzaamheid. Waarom is duurzaamheid zo belangrijk? De grote vraag is of er in de toekomst voldoende voedsel zal zijn als de wereldbevolking blijft doorgroeien. Met het huidige consumptiepatroon is dat onwaarschijnlijk. Eén van de stappen die genomen zal moeten worden is het vinden van een duurzaam alternatief voor dierlijke eiwitten. Als alternatief voor dierlijke proteïne kan zeewier een belangrijke rol spelen. Dit onderwerp zal met behulp van een film toegelicht worden.

In 'Kennismaking met Zeewier' wordt verteld over de verschillende facetten van zeewier. Over de verschillende soorten wier, over nutriënten, waaronder eiwit, en over groeimogelijkheden. Over andere toepassingsmogelijkheden om de maatschappij te verduurzamen door het gebruik van zeewier; denk daarbij bijvoorbeeld aan biobrandstof en waterzuivering. Ook de toepassing in cosmetica zal belicht worden. U krijgt de kans om zelf kennis te maken met de smaak van zeewier: Algoplus, leverancier van zeewierproducten, zal deze avond ondersteunen.

- Datum : woensdag 14 november 2012
- Tijd: 20:00 - 22:00 uur
- Plaats: Welkomkerk, Hoogvlietlaan 23, Rockanje
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Dineke Husing, tel. 404567, dinekehusing@hotmail.com

Een miljoen jaar Rijnmond, fossiele vondsten Maasvlakte nr. 28

Mw. Y. Vervoort

Paleontoloog, co-auteur van diverse artikelen over de Maasvlakte fossielen, redacteur semi-wetenschappelijk tijdschrift Cranium 1985-1994, adviseur tentoonstelling Diergaarde Blijdorp Eén miljoen jaar Rijnmond, 1986.

Door de opspuiting van de Maasvlakte zijn resten van fossiele zoogdieren aan de oppervlakte gekomen. De verzameling van de heer en mevrouw Kerkhoff (ouders van docente Yvette Vervoort) bestaat uit duizenden zelf verzamelde fossiele resten van exoten zoals mammoet, wolharige neushoorn, nijlpaard en meer herkenbare soorten als herten, koelen, schapen en paarden. Na een korte introductie kunnen de deelnemers zelf ervaring op doen met het determineren van fossiele kiezen en botfragmenten. Op basis van de gedetermineerde soorten wordt het materiaal samen met de deelnemers in verschillende fauna's ingedeeld. Tijdens een afsluitende presentatie worden de fauna's in het Pleistoceen geplaatst, van één miljoen jaar geleden tot aan het Holoceen, circa 10.000 jaar oud.

De workshop is bedoeld voor geïnteresseerden en amateurs met geen tot weinig kennis van anatomie en paleontologie.

- Boeken: Er is gelegenheid een determinatieboekje, een eigen uitgave, te kopen voor € 10.
- Datum : woensdag 6 maart 2013
- Tijd: 20:00 - 22:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Wim Timmerman, tel. 0181-842084

Het verhaal gaat door nr. 30

Mw. P. Seebregts

Pauline Seebregts, professioneel verhalenvertelster, is aangetrokken als docente nadat ze in het voorjaar 2009 met haar voorstelling 'Maria' te gast was in de dorpskerk te Oostvoorne. Zij treedt op in het hele land met voorstellingen alsook met verhalen 'op maat'. Als docent is zij verbonden aan de Vertelacademie in Utrecht en geeft daarnaast workshops en trainingen waarbij o.a. het werken met persoonlijke beelden en verhalen centraal staat. (<http://www.storywise.nu>). Zij heeft naar volle tevredenheid al meerdere cursussen bij de VU begeleid.

Lang geleden vertelden de mensen elkaar verhalen bij het vuur om elkaar te vermaken, te inspireren en te leren. Waren het de verhalen die verwarmden of het vuur zelf? Verhalen zijn vandaag de dag nog steeds actueel: oude evenals nieuwe verhalen.

Pauline Seebregts zorgt voor enthousiaste deelnemers aan haar cursus, die met haar hulp een verhaal tot leven laten komen. De andere deelnemers zijn het publiek dat geboeid luistert en verbaasd is dat een mooi verhaal zo snel tot stand komt. Als je zin hebt om het verhalenvuur weer op te stoken, dan is er deze vervolgcursus. In deze cursus zal aan de hand van een zelfgekozen verhaal o.a. gewerkt worden aan personages, perspectief, spanningsopbouw, gebruik van ruimte en uiteraard je eigen presentatie en contact met je publiek.

We werken toe naar een presentatie van de zelfgekozen verhalen aan elkaar. Deze cursus is bestemd voor mensen die enige ervaring hebben.

Cursusdata : Vrijdagavond 8 en 15 maart van 19.30 - 22.00 uur en zaterdag 23 maart de hele dag. Over de exacte tijd wordt u later geïnformeerd.

- Data : 2 lessen op vrijdag vanaf 8 maart 2013

- Tijd: 19:30 - 22:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 89,00 voor leden; voor niet-leden € 98,00
- Inlichtingen: Anneroo's Gerritsen, tel. 403259, a.gerritsen@odyssee-groep.nl

II Kunst en cultuur

Obelisken op reis nr. 104

Mw. D. de Wild

Diana de Wild heeft Archeologie gestudeerd aan de Universiteit in Leiden. Zij geeft al vele jaren cursussen en lezingen over diverse archeologische onderwerpen. Ook verzorgt zij voor cursisten rondleidingen in het Rijksmuseum voor Oudheden in Leiden. De afgelopen jaren heeft zij voor onze VU diverse boeiende cursussen gegeven.

In Rome staan meer obelisken overeind dan in Egypte: twaalf tegenover vijf in Egypte. Rome is de 'obeliskenhoofdstad' van de wereld. Andere wereldsteden met obelisken (Istanboel, Parijs, Londen, New York) imiteerden Rome toen zij hun obelisken uit Egypte haalden. Obelisken waren in Egypte symbolen van de zonnegod Re. U wordt uitgelegd hoe de Egyptenaren de obelisken uit één stuk steen hakten. We volgen de obelisken op hun reizen naar Europa. In Rome zijn de meeste obelisken aan het einde van de oudheid omgevallen. Na de Middeleeuwen keken de pausen met verwondering naar de stenen kolossen. Ze lieten geleerden de obelisken bestuderen en zetten ze overeind. Natuurlijk nadat ze de heidense stenen hadden geheiligd. De obelisken van Parijs, Londen en New York bereikten hun huidige standplaats veel later. Zij werden verslept om de stad waar ze terecht kwamen prestige te geven. Het bleek een heidens karwei om de oude obelisken naar de stad te halen.

- Datum : vrijdag 5 oktober 2012
- Tijd: 10:00 - 12:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Piramides, tempels en paleizen nr. 105

Mw. D. de Wild - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

De piramides van Gizeh, de tempels op de Akropolis en de paleizen van de keizers in Rome behoren tot de beroemdste bouwwerken uit de oudheid. In deze cursus komen de gebouwen uit het oude Egypte, Griekenland en Rome aan de orde. De cursus is niet chronologisch opgebouwd, maar zet de bouwwerken uit de verschillende culturen naast elkaar. Waarom bouwden de Egyptenaren hun graven zo en deden de Grieken dat op een totaal andere wijze? De nadruk in deze cursus ligt op de functie van de gebouwen: op welke manier werd er in begraven, aanbeden en gewoond? Aandacht zal worden besteed aan de graven en de bouwtechnieken uit de oudheid, maar ook aan de antieke bouwtechnieken en de materialen, waarmee men bouwde. U voelt het verschil tussen het zachte kalksteen en een granieten kei.

- Data : 4 lessen op vrijdag vanaf 2 november 2012
- Tijd: 10:00 - 12:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 50,00 voor leden; voor niet-leden € 59,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Als een god in Frankrijk; Mythologie in de Franse paleizen nr. 106

Mw. D. de Wild - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

De Franse paleizen uit de Renaissance en Barok waren gevuld met beelden en schilderijen van Griekse goden. In deze korte cursus wordt uitgelegd hoe de goden vanuit Italië naar Frankrijk kwamen en waarom christelijke Franse koningen als Frans I en Lodewijk XIV geïnteresseerd waren in deze heidense afbeeldingen. We bezoeken drie paleizen om deze zoektocht te illustreren: Fontainebleau, Vaux-le Vicomte en Versailles. Daarbij bekijken we niet alleen de binnenkant van de paleizen, maar dwalen door de prachtige tuinen, die vol staan met replica's van oude beelden.

- Data : 4 lessen op vrijdag vanaf 8 maart 2013
- Tijd: 10:00 - 12:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 50,00 voor leden; voor niet-leden € 59,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Geschiedenis 1: De Olympische spelen nr. 109

Dhr. P. Kortleven

Patrick Kortleven is geboren in 1978 te Vlaardingen. Hij is nu werkzaam als docent geschiedenis en maatschappijleer op het Maerlantcollege te Brielle.

Geschiedenis krijgt dit jaar een andere vorm: twee reeksen van drie lessen. We hebben Patrick Kortleven, een jonge en enthousiaste docent in Brielle, bereid gevonden dit in te vullen. Hij doet dat met twee heel verschillende onderwerpen: de Olympische Spelen en de geschiedenis van de Kelten in al zijn facetten. U dient zich apart in te schrijven voor beide onderwerpen (die ook los van elkaar gevolgd kunnen worden).

Olympische Spelen:

De eerste reeks van drie lessen zal bestaan uit sportgeschiedenis toegespitst op de Olympische spelen. Het ontstaan, maar vooral ook de geschiedenis van de moderne spelen. De Nazi spelen van 1936, de Koude Oorlog spelen enz.
Cursusdata: 6, 13 en 20 november.

- Data : 3 lessen op dinsdag vanaf 6 november 2012
- Tijd: 20:00 - 21:30 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 38,00 voor leden; voor niet-leden € 47,00
- Inlichtingen: Wim Timmerman, tel. 0181-842084

Geschiedenis II: De cultuur van de Kelten nr. 110

Dhr. P. Kortleven - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

De Cultuur van de Kelten; New Age en natuurclubs gaan op de loop met Kelten, Keltische invloeden in muziek en film, de Kelten zijn overal. Maar waar komen ze vandaan, wat weten we over ze? Deze lessen zullen beginnen rond 800 voor Chr., we zullen kijken naar de verspreiding, Romeinse onderwerping en omvorming door het Christendom. Herkennen we Keltische invloeden in onze films en verhalen?

Cursusdata: 12, 19 en 26 maart 2013.

- Data : 3 lessen op dinsdag vanaf 12 maart 2013
- Tijd: 20:00 - 21:30 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 38,00 voor leden; voor niet-leden € 47,00
- Inlichtingen: Cisca de Haan, tel. 402630, cisca.de.haan@hotmail.com

Literatuurgeschiedenis; de Middeleeuwen in woord en beeld nr. 111

Dhr. H.W. Schreuders

H.W. Schreuders is woonachtig in Sommelsdijk en sinds 1976 werkzaam in het onderwijs als docent Nederlands.

Vanaf 1986 geeft hij Nederlands aan CSG 'Jacob van Liesveldt' te Hellevoetsluis. Bovendien is hij op deze school één van de coördinatoren van de Masterclass, een vorm van onderwijs voor meer- en hoogbegaafden.

Vanaf ons oudste Nederlands (11e eeuw) tot aan het begin van de 16e eeuw komt een aantal hoogtepunten van de Nederlandse literatuur aan bod. Onder andere Karel de Grote die uit stelen ging in het ridderverhaal 'Karel ende Elegast'. De schelmenstreken van Reynaert de vos en tot slot het verhaal van de non Beatrijs, die geen weerstand kon bieden aan de wereldse liefde.

Cursusdata: 10 en 24 januari en 7 en 21 februari 2013.

- Data : 4 lessen op donderdag vanaf 10 januari 2013
- Tijd: 19:30 - 21:45 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 50,00 voor leden; voor niet-leden € 59,00
- Inlichtingen: Dineke Huisling, tel. 404567, dinekehuisling@hotmail.com

De terugkeer van het ornament in design en architectuur (1) nr. 142

Mw. J. Brevé

Alma Brevé is beeldend kunstenaar en woont in Rotterdam. Naast haar eigen werk geeft zij lessen in kunstgeschiedenis aan de verschillende volksuniversiteiten. Zij heeft een heel eigen manier van kennisoverdracht van de diverse stromingen en kunstenaars uit de kunstgeschiedenis. Ondersteund door dia's, videofragmenten en een boeiend verhaal, puttende uit haar bijzondere kennis van zaken weet zij velen te inspireren. Dit wordt het tiende jaar dat zij in Oostvoorne, tot plezier van velen, bij de VU lesgeeft.

Wij bieden u twee aparte cursussen aan met hetzelfde thema. Onder ornament wordt de decoratieve versiering verstaan die door schilder- of beeldhouwkunst wordt aangebracht op gebouwen en voorwerpen (design). Het ornament wordt gekenmerkt door stilering, symmetrie en herhaling van het motief, en het kan vlak of plastisch worden weergegeven. Ruim een eeuw geleden (1908) werd het ornament min of meer in de ban gedaan. Volgens de Oostenrijkse architect Adolf Loos was het slecht, verkwistend en laag bij de gronds. Loos wordt gezien als de pionier van het functionalisme, de 'ornamentloze' stijl waartoe ook het Bauhaus en het Nieuwe Bouwen behoren.

In Nederland werkten de meeste vormgevers en architecten nog tot ca. 1995 in die traditie, waarin het ornament vrijwel was verbannen. Daarna vindt een omslag plaats: menig object en gebouw wordt sindsdien van veelsoortige decoratie voorzien.

In beide cursussen over de terugkeer van het ornament kijken we naar de toepassing van het 'nieuwe' ornament gedurende de laatste 15 jaar, waarbij ook de historische ontwikkeling niet wordt vergeten. Aantal lessen: 3 + rondleiding Boijmans van Beuningen: zaterdag 1 december van 11.00- 12.30 uur. Voor de tweede cursus (no. 143) dient u zich apart in te schrijven.

- Data : 3 lessen op dinsdag vanaf 13 november 2012
- Tijd: 14:00 - 16:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 50,00 voor leden; voor niet-leden € 59,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

De terugkeer van het ornament in design en architectuur (2) nr. 143

Mw. J. Brevé - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

De terugkeer van het ornament in design en architectuur wordt in deze cursus vervolgd. Informatie vindt u in de voorgaande cursus, nummer 142.

Aantal lessen: 3 + excursie 23 maart 2013 11.00 -12.30 uur. Locatie: Rotterdam Centraal en omgeving.

- Data : 3 lessen op dinsdag vanaf 5 maart 2013
- Tijd: 14:00 - 16:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 50,00 voor leden; voor niet-leden € 59,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Museumtochten nr. 151

De museumcommissie organiseert ook dit jaar museumtochten van gevarieerde aard met rondleidingen. Dit seizoen zijn er weer zes bestemmingen.*

1. 4, 10 en 11 oktober 2012: Gent. We brengen een bezoek aan het Design Museum. Dit museum is enig in zijn soort en legt het accent op de 20e eeuwse en hedendaagse vormgeving. We krijgen daar o.a. ook de glascollectie van Alonso te zien.
2. 8, 14 en 15 november 2012: Doesburg. We bezoeken in Doesburg de kleine, intieme galerie en het museum met de glascollectie van de Franse art-nouveau kunstenaar Rene Lalique. Hier wacht ons een verrassende ontvangst in een wel heel bijzondere ambiance. Dit bezoek wordt gecombineerd met een stadswandeling door deze oude Hanzestad.
3. 6, 12 en 13 december 2012: Rotterdam. Museum Boymans van Beuningen staat van september 2012 tot januari 2013 in het teken van de geniale middeleeuwse schilder Jan van Eyck (1390-1441). Vrijwel alle schilderijen die nog bestaan worden voor deze tentoonstelling naar Rotterdam gehaald. Voorafgaande aan het museumbezoek zal Hoo Man Chan, cultuurhistoricus en museumdocent, op 28 november een lezing met beeldpresentatie geven in dorpscentrum 'de Man'.
4. 10, 16 en 17 januari 2013: Amsterdam. We bezoeken het vernieuwde Scheepvaartmuseum met o.a. een omvangrijke schilderijencollectie, die 400 jaar bestrijkt en een zaal gewijd aan de globeverzameling die tot de top van de wereld behoort.
5. 7, 13 en 14 februari 2013: 's Hertogenbosch. Op dit moment wordt nog druk gebouwd aan het grootste museumcomplex van Zuid-Nederland. Met de uitbreiding en de renovatie van het Noord- Brabants museum en de nieuwbouw van het Stedelijk Museum ontstaat het Museumkwartier. De opening zal eind december zijn; de openingstentoonstelling is helaas nog niet bekend, maar het zal in ieder geval verrassend zijn!
6. 7, 13 en 14 maart 2013: deze data willen we graag reserveren voor een actuele tentoonstelling

* Wijzigingen voorbehouden.

Deelname is alleen mogelijk als men zich inschrijft voor 6 tochten. Bij inschrijving keuzenummer 151, 152 of 153 vermelden. De deelnemers ontvangen een brief met informatie en tijden.

- Data : 6 excursies op donderdag vanaf 4 oktober 2012
- Tijd: zie tekst
- Kosten: € 200,00 voor leden; voor niet-leden € 206,00
- Inlichtingen: Mw. Catherine van der Zee, tel. 484096

- Nr. 152; 6 excursies op woensdag vanaf 10 oktober 2012.
- Nr. 153; 6 excursies op donderdag vanaf 11 oktober 2012.

De naoorlogse Italiaanse filmgeschiedenis nr. 161

Dhr. B. Spijker

Drs B. Spijker (1960) is kunsthistoricus, schreef non-fictie recensies voor HP/De Tijd en de Volkskrant, publiceerde in diverse Kunstbladen, leverde aan regionale bladen bijdragen als redacteur film- en podiumkunsten, en werkt thans als freelance docent cultuurbeschuwing aan kunstopleidingen, kunstencentra, volksuniversiteiten en als docent cinematografie in filmtheaters.

Al in het laatste oorlogsjaar maken de jonge Italiaanse cineasten Rossellini, De Sica en Visconti speelfilms tegen de achtergrond van de bevrijding. Met bescheiden middelen leggen ze de heftige actualiteit vast. Amateurs spelen gewoon op straat. Hun zwartwit gedraaide beelden worden neo-realisme gedoopt. Deze semi-documentaire stijl heeft een betekenis die vergelijkbaar is met het impressionisme voor de schilderkunst. Allerlei nieuwe artistieke mogelijkheden worden in Italië verwelkomd. Regisseurs als Fellini, Passolini en Antonioni worden internationaal aanbeden in de jaren zestig. Zij maken literaire cinema die niet elitair is, maar voor iedereen. In de jaren zeventig binden Ferreri, Bertolucci en ook Leone een wereldwijd publiek aan zich. Italiaanse regisseurs vergaren grote roem, maar drinken hun koffie gewoon op een terras. Sommige acteurs verwerven wereldfaam, zoals Sophia Loren en Marcello Mastroianni. Maar Amerikaanse sterren onder Italiaanse regie begrijpen niets van de improviserende meesters voor wie het script bijzaak lijkt. In de jaren tachtig scoort een nieuwe generatie: Scola en de gebroeders Taviani. Het laatste decennium van de twintigste eeuw is het witte doek voor Begnini, en de maatschappijkritische cineasten Amelio en Moretti.

Cursusdata: 27 sept., 18 okt., 29 nov.

- Data : 3 lessen op donderdag vanaf 27 september 2012
- Tijd: 20:00 - 22:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 40,00 voor leden; voor niet-leden € 49,00

- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

III Filmhuis

Film - Passe-partout voor 6 films nr. 162

Dit jaar zijn er twee primeurs bij het filmhuis: We gaan starten met een korte cursus over de na-oorlogse Italiaanse film, gegeven door Benno Spijker, zie cursusnummer 161. En we gaan op zondag 20 januari 2013 La Meglio Gioventù vertonen, een 6 uur lange film met als onderbreking een Italiaans buffet: zie cursusnummer 169.

Daarnaast de succesformule: Zes films op donderdagavond, drie in 2012 en drie in 2013. Elke avond begint met een korte inleiding, direct gevolgd door de film. De data staan vermeld bij de films. De films worden vertoond in de grote zaal, de Burchtzaal. Na afloop van de film is er de mogelijkheid om na te praten in het café van De Man met een gratis hapje. U kunt zich voor een passe-partout inschrijven, u bent dan verzekerd van een plaats. U krijgt dit bewijs van inschrijving bij de eerste film uitgereikt. Dit bewijs is uw toegangkaart en is niet persoonsgebonden.

Uiteraard kunt u de films ook afzonderlijk bezoeken, u reserveert dan niet en u kunt aan de zaal (liefst gepast) betalen.

- Datum : donderdag 4 oktober 2012
- Tijd: 20:15 - uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 30,00 voor leden; voor niet-leden € 39,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Film 1: The Iron Lady nr. 163

The Iron Lady (UK 2011), regie Phyllida Lloyd, met o.a. Meryl Streep, Jim Broadbent, Anthony Head en Richard E. Grant. Oscars 2012 voor de beste actrice (Meryl Streep) en de beste make-up (Mark Coulier en J.Roy Helland), speelduur 105 minuten.

De dementerende Britse oud-premier Margareth Thatcher blikt terug op haar leven. Ondanks haar afkomst en geslacht stoot zij door naar de top van de Britse conservatieve partij. Margareth Thatcher was als leider van die partij de eerste vrouwelijke Britse premier (en tot nu toe de enige). Nadat ze in 1979 werd gekozen stond Thatcher, bijgenaamd The Iron Lady, ruim elf jaar aan het hoofd van de regering. Ze voerde een strijd om gehoord te worden in een wereld gedomineerd door mannen en kreeg te maken met de prijs die voor macht moet worden betaald. Een verrassend en intiem portret van een bijzondere en complexe vrouw.

- Datum : donderdag 4 oktober 2012
- Tijd: 20:15 - uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 7,50 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Film 2: A Separation nr. 164

A Separation (Iran 2011, regie Asghar Farhadi met Peyman Moadi, Leila Hatami, Sareh Bavat, e.a. speelduur 123 minuten).

In de meesterlijke Iraanse film "A Separation" zijn nergens daders te vinden alleen slachtoffers. Een deprimerender en verstikkender beeld van de maatschappelijke situatie in zijn land had regisseur Asghar Farhadi niet kunnen bedenken. Als er al een oorzaak is voor alle problemen die zullen volgen, is dat Nader's besluit in Iran te blijven. Nader's vrouw Simin wil weg uit Iran en voelt zich gedwongen haar man te verlaten als die op het laatste moment toch blijft om voor zijn zieke vader te zorgen. Omdat Nader moet werken huurt hij huishoudster Razieh in om op zijn vader te passen. Hij weet niet dat de nieuwe hulp haar werk achter de rug van haar werkloze man om doet. Ieder personage heeft zo zijn goede bedoelingen, maar door misverstanden en vooroordelen loopt de situatie op sluipende wijze uit de hand.

- Datum : donderdag 1 november 2012
- Tijd: 20:15 - uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 7,50 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Film 3: Io sono l'amore nr. 165

Io sono l'amore (Italië 2009 regie Luca Guadagnino met Tilda Swinton (Emma Recchi), Flavio Parenti (Eduardo Recchi Jr.), Alba Rohrwachter (Elisabetta Recchi), Edoardo Gubellini (Antonio Biscaglia), e.a. Speelduur: 119 minuten .

Swinton, Tilda Swinton, die voor haar rol zowel Russisch als Italiaans heeft geleerd, speelt Emma Recchi, Russisch immigrante in Italië en gehuwd met de rijke Tancredi, wiens vader een succesvolle onderneming heeft opgebouwd. Emma heeft zich aangepast aan het aristocratische milieu van het Milanese gezin en haar eigen identiteit gaat langzaam verloren Het imperium wordt tijdens een familiediner overgedragen aan Tancredi en zijn zoon Edo. Edo verlangt echter naar het openen van een restaurant met zijn vriend Antonio, die chef-kok is. Emma's dochter Elisabetta deelt haar leven met een vrouw, wat geheim moet blijven voor de familie. Emma zelf stort zich na een tweede ontmoeting met Antonio in een onstuimig liefdesavontuur. De voortzetting van het imperium en de aristocratische etiquette van de familie beginnen al snel scheuren te vertonen. Het is niet de inhoud en thematiek die "Io sono l'amore" zo bijzonder maken. De kracht van "Io sono l'amore" is het kleurrijke en indringende camerawerk van Yorick Le Saux dat de zintuigen prikkelt en de prachtige muzikale begeleiding van John Adams versterkt de sfeer.

- Datum : donderdag 6 december 2012
- Tijd: 20:15 - uur

- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 7,50 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Film 4: Anklaget nr. 166

Anklaget (Denemarken 2005, regie Jacob Thuesen; speelduur 103 minuten; met Troels Lyby, Sofie Gråbøl, Louise Mieritz, Søren Malling, Michael Asmussen). Deens drama waarin een vader opgepakt wordt vanwege al dan niet terecht beschuldiging door zijn veertienjarige dochter.

Naar het lijkt, vormen Henrik, Nina en hun veertienjarige dochter Stine een heel normaal gezin. Hun tienerdochter maakt een moeilijke fase door en sluit zich geleidelijk van iedereen af. Nadat ze een gesprek met de schoolpsycholoog heeft gehad, wordt haar vader gearresteerd op verdenking van een zeer ernstig misdrijf. Dit beïnvloedt de drie levens en alle drie moeten ze logische gedachten en leugens van elkaar proberen te onderscheiden. Het vertrouwen van de afzonderlijke familieleden in elkaar en richting de wereld is van het ene op het andere moment voor het grootste deel weg.

- Datum : donderdag 7 februari 2013
- Tijd: 20:15 - uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 7,50 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Film 5: Away from her nr. 167

Away from Her (Canada 2006, regie Sarah Polley; speelduur 110 minuten; met Julie Christie, Gordon Pinsent, Olympia Dukakis, Kristen Thomson, Michael Murphy). Drama waarin een oudere man moet zien te leven met het feit dat zijn aan Alzheimer lijdende vrouw gevoelens krijgt voor een ander.

Grant en Fiona zijn al vijftig jaar getrouwd. Ze leiden een teruggetrokken bestaan op het platteland van Ontario. De dag waarop Fiona door haar ziekte zal moeten worden opgenomen komt snel dichterbij. De instelling heeft het wrede beleid dat nieuwe bewoners de eerste dertig dagen geen bezoek mogen ontvangen. Als Grant na die periode voor het eerst op bezoek komt, herkent Fiona hem niet meer. Ze blijkt vriendschap te hebben gesloten met een andere patiënt, Aubrey. Grant moet met lede ogen aanzien dat hij voor Fiona een trouwe kennis is geworden. Maar als Aubrey's vrouw Marian haar man weghaalt, raakt Fiona in een depressie.

- Datum : donderdag 14 maart 2013
- Tijd: 20:15 - uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 7,50 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Film 6: What's eating Gilbert Grape nr. 168

What's eating Gilbert Grape? (VS, 1993, regie Lasse Hallström; speelduur 118 minuten; hoofdrolspelers Johnny Depp, Leonardo DiCaprio, Juliette Lewis). Gilbert Grape (Depp) woont in het kleine, saaie stadje Endora en zorgt daar voor het gezin, de vader is overleden. Vooral zijn verstandelijk gehandicapte broertje (DiCaprio) vraagt veel van zijn geduld en gooit zijn plannen nog al eens in de war. Zijn moeder komt al jaren het huis niet uit, omdat ze haar 250 kilo nauwelijks kan torsen. Maar als het nodig is, dan staat ze voor haar kinderen. Op een dag passeren Becky (Lewis) en haar oma het stadje en door pech moeten ze daar langer blijven. Gilbert raakt verliefd op Becky en dat geeft problemen. Er is al een vrouw in zijn leven. Bovendien vraagt de zorg voor het gezin: zijn moeder, twee zussen en zijn broertje veel van Gilbert.

Lasse Hallström schetst een mooi verhaal met drama en humoristische trekjes.

- Datum : donderdag 11 april 2013
- Tijd: 20:15 - uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 7,50 voor leden; voor niet-leden € 10,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

La Meglio Gioventù, een nieuw initiatief van de filmcommissie nr. 169

We hopen dat we hiermee veel liefhebbers van de film, van de Italiaanse film in het bijzonder, een plezier doen. Het lijkt een lange zit maar bezoekers van filmfestivals weten dat de tijd voorbij vliegt wanneer je door een film gegrepen wordt. Tijdens de pauze genieten we van een heerlijk Italiaans buffet dat in De Man wordt geserveerd.

In dit indrukwekkende familie-epos draait het om de personages Nicola en Matteo Carati wier levens zich ontwikkelen in de veelbewogen geschiedenis van Italië tussen 1965 en 2003. De broers Nicola en Matteo delen aanvankelijk dezelfde dromen, boeken en vriendschappen, maar door hun verschillende karakters groeien ze steeds meer uit elkaar. Nicola, die medicijnen studeert heeft een optimistisch, open en warm karakter. De intelligente en gevoelige Matteo is gereserveerd en onbereikbaar voor vrijwel iedereen behalve zijn broer. Ze komen elkaar op belangrijke momenten in de moderne Italiaanse geschiedenis tegen: zoals bij de overstromingen in Florence, de opkomst van de Rode Brigades, de massa-ontslagen bij Fiat, de studentenprotesten, de moord op rechter Falcone in de strijd tegen de maffia. Nicola specialiseert zich in de psychiatrie, Matteo geeft zijn studie op en zoekt zekerheid in een baan bij de politie. In deze familiegeschiedenis zien we mensen volwassen worden, verliefd worden, trouwen en sterven. We beleven momenten van grote tederheid en momenten van ijzige kilte. We herkennen hechte vriendschap en zijn getuige van onverdraaglijke eenzaamheid. Het is zoals het leven kan zijn. Jammer dat deze prachtige film maar zes uur duurt.

De prijs is inclusief het Italiaans buffet.

- Datum : zondag 20 januari 2013

- Tijd: 14:30 - 22:15 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 35,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

VI Beweging en Gezondheid

Yoga met Janna Groos in Oostvoorne nr. 171

Mw. J. Groos-Vaandrager

Janna Groos is een oude bekende van ons en is een levend voorbeeld van hoe je geïnspireerd kunt blijven werken. Zij begon al in 1972 bij onze VU met 16 uur yogalessen en geeft nu nog steeds 8 uur per week les. Om dit vak uit te oefenen volgde Janna aan de Rotterdamse dansacademie de opleiding voor danspedagoge.

Hatha-Yoga streeft naar het bereiken van een evenwicht tussen lichaam en geest door een uitgebalanceerd systeem van lichaamshoudingen gekoppeld aan adembeheersing. De yoga-houdingen (asana's) maken het lichaam soepeler en krachtiger. De manier waarop de houdingen worden uitgevoerd geeft adembewustzijn en in een meer gevorderd stadium adembeheersing. In de Hatha-Yoga staat de adem centraal, omdat de adem, volgens de oude yogateksten, de verbinding vormt tussen lichaam en geest. Door adembeheersing krijgt u meer controle over uw denken en uw emoties. Dit stelt u in staat stress-situaties beter het hoofd te bieden. Voor deze yoga cursus kunt u zich inschrijven via de website.

N.B. Cursisten die vorig jaar meegedaan hebben gaan automatisch verder tenzij ze schriftelijk opgezegd hebben.

- Data : 30 lessen op dinsdag vanaf 28 augustus 2012
- Tijd: 09:00 - 10:00 uur
- Plaats: De Meander, Vlinderslag 3, Oostvoorne
- Kosten: € 143,00 voor leden; voor niet-leden € 152,00
- Inlichtingen: Anneke Ottevanger-Bolwidt, tel. 485458, anneke.ottevanger.bolwidt@gmail.com
- Nr. 172; 30 lessen op dinsdag vanaf 28 augustus 2012. Tijd: 10:00 - 11:00 uur. Plaats: De Meander, Vlinderslag 3, Oostvoorne.
- Nr. 173; 30 lessen op donderdag vanaf 30 augustus 2012. Tijd: 19:00 - 20:00 uur. Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne.
- Nr. 174; 30 lessen op donderdag vanaf 30 augustus 2012. Tijd: 20:00 - 21:00 uur. Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne.

Yoga met Janna Groos in Rockanje nr. 175

Mw. J. Groos-Vaandrager

Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus
Informatie over Hatha-Yoga vindt u onder cursusnummer 171. Wij verzoeken u, bij belangstelling contact op te nemen met de cursusbegeleidster. N.B. Cursisten die vorig jaar meegedaan hebben gaan automatisch verder tenzij ze schriftelijk opgezegd hebben.

- Data : 30 lessen op donderdag vanaf 30 augustus 2012
- Tijd: 09:00 - 10:00 uur
- Plaats: De Merel, Dwarsweg 23, Rockanje
- Kosten: € 143,00 voor leden; voor niet-leden € 152,00
- Inlichtingen: Anneke Ottevanger-Bolwidt, tel. 485458, anneke.ottevanger.bolwidt@gmail.com
- Nr. 176; 30 lessen op donderdag vanaf 30 augustus 2012. Tijd: 10:00 - 11:00 uur.
- Nr. 177; 30 lessen op dinsdag vanaf 28 augustus 2012. Tijd: 18:45 - 19:45 uur.
- Nr. 178; 30 lessen op dinsdag vanaf 28 augustus 2012. Tijd: 19:45 - 20:45 uur.

Yoga met Femke van 't Hof in Oostvoorne nr. 181

Mw. F. van 't Hof

Femke van 't Hof is yoga en meditatiedocent. Zij volgde de 4-jarige opleiding voor yogadocent bij Samsara in Bilthoven. Daarnaast is ze natuurgeneeskundige en masseuse. Zij volgde de 5-jarige opleiding tot Natuurgeneeskundige in Arnhem, heeft een eigen praktijk en begeleidt vastenkuren in de Ardennen.

Informatie over Hatha-Yoga vindt u onder cursusnummer 171. Wij verzoeken u bij belangstelling contact op te nemen met de begeleidster van de Yoga. N.B. Cursisten die vorig jaar meegedaan hebben gaan automatisch verder tenzij ze schriftelijk opgezegd hebben.

- Data : 30 lessen op maandag vanaf 3 september 2012
- Tijd: 09:30 - 10:30 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 143,00 voor leden; voor niet-leden € 152,00
- Inlichtingen: Anneke Ottevanger-Bolwidt, tel. 485458, anneke.ottevanger.bolwidt@gmail.com
- Nr. 182; 30 lessen op maandag vanaf 3 september 2012. Tijd: 10:30 - 11:30 uur.
- Nr. 183; 30 lessen op woensdag vanaf 5 september 2012. Tijd: 18:30 - 19:30 uur.
- Nr. 184; 30 lessen op woensdag vanaf 5 september 2012. Tijd: 19:30 - 20:30 uur.

Meditatie en Mindfulness nr. 188

Mw. F. van 't Hof - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus
Mindfulness is een ander woord voor aandacht. Het betekent bewust aandacht geven aan dit moment. De wereld is vol met informatie en activiteiten. Zowel de wereld om ons heen als onze binnenwereld. Gedachten en gevoelens dringen zich onophoudelijk aan ons op. Dit kan veel onrust geven. Door meditatie en mindfulness leert u deze gedachtestroom tot rust te brengen, u wordt meer ontspannen en u kunt beter het huidige moment beleven. Het geeft meer zelfkennis, minder stress en vermoeidheid, meer innerlijke rust en concentratie, maar ook meer plezier, creativiteit en harmonie. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende technieken: mindfulness oefeningen, zit-lig-en loopmeditatie, geleide meditatie, concentratiemeditatie en ontspannende oefeningen. De lessen zijn niet fysiek zoals bij Yoga, we zullen vooral zitten, liggen en soms staan. Als u het moeilijk vindt om op de grond te zitten, kunnen de oefeningen ook worden uitgevoerd op een stoel.

- Datum : 30 lessen op woensdag vanaf 5 september 2012
- Tijd: 20:30 - 21:30 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 155,00 voor leden; voor niet-leden € 164,00
- Inlichtingen: Anneke Ottevanger-Bolwidt, tel. 485458, anneke.ottevanger.bolwidt@gmail.com

V Computervaardigheden

Mijn PC is traag geworden, wat kan ik hieraan doen? nr. 191

Dhr. H. van Horssen

Hans van Horssen is opgegroeid in de elektronicawereld en heeft 32 jaar gewerkt bij Philips in Huizen. Na deze loopbaan is hij gaan werken als vrijwilliger bij Stichting Gilde Gooi Noord. Hij helpt mensen thuis bij computerproblemen, schrijft computercursussen en heeft ruime ervaring met het doceren hiervan. Hij wordt regelmatig geconfronteerd met computerproblemen met name traag geworden computers.

Voor al degenen die de afgelopen twee jaar niet in de gelegenheid waren deze workshop overdag te volgen, bieden wij deze dit jaar op donderdagavond aan. In de loop van de jaren zal uw PC trager geworden zijn, dit overkomt bijna iedereen. Dit kan verschillende uiteenlopende oorzaken hebben zoals o.a. teveel tijdelijke internet- of installatiebestanden en wellicht is uw PC nooit gedefragmenteerd. Ook zal de aanwezigheid van virussen zeker van invloed zijn op de snelheid van uw PC. In deze workshop worden de meest voorkomende oorzaken behandeld en de oplossingen die u zelf kunt toepassen. Het besturingssysteem moet minimaal Windows XP zijn of jonger, zoals Windows Vista of Windows 7. De prijs is inclusief een hand-out; wij raden u aan pen en papier mee te nemen.

- Datum : donderdag 11 oktober 2012
- Tijd: 19:30 - 22:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 15,00
- Inlichtingen: Liesbeth Verschuren, tel. 485551; l_ockhuysen@hotmail.com

Een back-up maken, is dat wel nodig? nr. 192

Dhr. H. van Horssen - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

Met een back-up voorkomt u dat belangrijke gegevens op uw pc verloren kunnen gaan. Een back-up is een reservekopie van de bestanden, bijvoorbeeld uw e-mail en uw honderden foto's, die u kunt gebruiken in het geval er iets mis gaat. Het kan voorkomen dat bestanden per ongeluk worden gewist, beschadigd raken of dat de computer crasht, ontvreemd wordt of besmet raakt met een virus. Een back-up wordt natuurlijk pas gemist als het fout is gegaan en dan is er paniek om de verloren gegevens. Daarom: beter voorkomen dan genezen.

In deze workshop wordt uitgelegd hoe een back-up gemaakt kan worden, wat u moet aanschaffen en dat alles aangevuld met talrijke tips. De prijs is inclusief een hand-out; wij raden u aan pen en papier mee te nemen.

- Datum : vrijdag 12 oktober 2012
- Tijd: 09:30 - 12:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 15,00
- Inlichtingen: Liesbeth Verschuren, tel. 485551; l_ockhuysen@hotmail.com

IV Talen

Engels

Engelse conversatie nr. 213

Dhr. S.T. Wellock

Steve Wellock woont nu al weer zes jaar in onze gemeente. Hoewel hij al 25 jaar weg is uit Engeland weet hij van allerlei Engelse gewoonten, ontwikkelt hij zelf het lesmateriaal en haalt overal lesonderwerpen vandaan. Ook geeft hij coaching en Engelse les bij bedrijven in de havens van Rotterdam zoals Keppel Verolme, Akzo Nobel, Huntsman en APM. Het is boeiend om van hem les te krijgen.

Wij zijn blij u weer een nieuw seizoen Engelse conversatie aan te kunnen bieden. Onze leraar, Steve Wellock geeft deze lessen al enkele jaren met succes, en ook het volgende seizoen belooft wederom heel boeiend te zijn. Wij gaan weer verder met het cursusboek waarmee wij vorige jaar waren begonnen. Daarnaast wordt er ook weer volop gebruik

gemaakt van improvisatie en Engelstalig lesmateriaal zoals kranten, radio en televisieprogramma's. Minstens de helft van de les wordt gebruikt voor open discussie, waar ook veel ruimte is voor eigen inbreng en suggesties.

De voertaal van de lessen is Engels, en een redelijke kennis van het Engels is vereist, liefst op Intermediate niveau, (dwz B1 op de Common European Framework schaal). Het huiswerk bestaat uit het zoeken en vertalen van berichten uit plaatselijke of Engelse kranten en tijdschriften, gedichten, radio en televisie programma's.

- Boeken: 'Face2face' (Intermediate Student's Book, Cambridge University Press, Chris Redstone&Gillie Cunningham, ISBN 9780521603362, €24,99).
- Data : 20 lessen op donderdag vanaf 4 oktober 2012
- Tijd: 09:30 - 11:00 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 210,00 voor leden; voor niet-leden € 219,00
- Inlichtingen: Cisca de Haan, tel. 402630, cisca.de.haan@hotmail.com

Business Engels 1 nr. 214

Dhr. S.T. Wellock - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

De nadruk tijdens de lessen zal liggen op het dagelijkse gebruik van het Engels in de werksituatie. Wij gaan ons meer concentreren op het maken van e-mails, telefoongesprekken en verschillende soorten brieven in het kader van de interne- en externe communicatie op kantoor en onderweg.

Bij voldoende belangstelling vangt de cursus Business Engels II aan op donderdag 10 januari 2013.

- Boeken: In Company, second edition Intermediate students book (aut. Mark Powell, Macmillan ISBN 9780230717145, prijs € 34,98)
- Data : 10 lessen op donderdag vanaf 4 oktober 2012
- Tijd: 20:00 - 21:30 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 125,00 voor leden; voor niet-leden € 134,00
- Inlichtingen: Cisca de Haan, tel. 402630, cisca.de.haan@hotmail.com

Business Engels 2 nr. 216

Dhr. S.T. Wellock - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

Na een zeer succesvolle serie Business Engels I, kunnen wij vanaf 10 januari 2013 een nieuwe reeks lessen aanbieden. Business Engels II is een vervolg op Business Engels I. De nadruk tijdens de lessen zal liggen op het dagelijkse gebruik van het Engels in de werksituatie. Wij gaan ons meer concentreren op het maken van e-mails, telefoongesprekken en verschillende soorten brieven in het kader van de interne- en externe communicatie op kantoor en onderweg.

- Boeken: "In Company" second edition Intermediate student's book (aut. Mark Powell, Macmillan ISBN9780230717145, prijs € 34,98)
- Data : 10 lessen op donderdag vanaf 10 januari 2013
- Tijd: 20:00 - 21:30 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 125,00 voor leden; voor niet-leden € 134,00
- Inlichtingen: Cisca de Haan, tel. 402630, cisca.de.haan@hotmail.com

Frans

Frans 1e jaar nr. 230

Mw. M.H. van Wijk-Bessone

De VU Westvoorne is verheugd u dit jaar de Franse taal op verschillende niveaus aan te kunnen bieden. De lessen worden gegeven door Marie-Hélène van Wijk-Bessone, geboren en opgegroeid in Frankrijk. Zij woont nu al ruim 20 jaar in Nederland en geeft sinds 1997 lessen aan volwassenen, o.a. aan de VU in Spijkenisse en in Rotterdam aan het instituut Business Talen en sinds vijf jaar met veel enthousiasme aan onze VU.

Wanneer u altijd al de wens hebt gehad om aan Franse les te beginnen dan is hier de mogelijkheid om met deze taal aan de slag te gaan. Een echte beginnerscursus waarbij de ervaren docente naast de grammatica ook een aanzet tot spreken geeft. U zult zien, na 25 lessen van ijverig studeren en huiswerk maken, kunt u uw vakantie in Frankrijk vol vertrouwen tegemoet zien. Natuurlijk wordt van u een flinke inzet verwacht want de taal is mooi maar niet gemakkelijk. Tot spoedig, à bientôt.

- Boeken: C'est bien ça deel 1 (nieuw) tekstboek ISBN 9789001402884 en werkboek ISBN 9789001402877(€33,95 per stuk)
- Data : 25 lessen op woensdag vanaf 3 oktober 2012
- Tijd: 09:00 - 10:15 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 165,00 voor leden; voor niet-leden € 174,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Frans 2e jaar nr. 231

Mw. M.H. van Wijk-Bessone - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

Deze cursus gaat verder waar Frans 1 gebleven is. Heeft u al enige basiskennis van de Franse taal dan kunt u bij deze cursus instromen.

Tijdens deze cursus geeft de ervaren docente naast de grammatica ook veel aandacht aan de spreekvaardigheid. Uw inzet is belangrijk...rekent u op zo'n 2 uur huiswerk per week.

- Boeken: C'est bien ça deel 1 (nieuw) tekstboek ISBN 9789001402884 én werkboek ISBN 9789001402877(€33,95 per stuk)
- Data : 25 lessen op dinsdag vanaf 2 oktober 2012
- Tijd: 20:15 - 21:30 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 165,00 voor leden; voor niet-leden € 174,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Frans Gevorderd nr. 232

Mw. M.H. van Wijk-Bessone - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

In deze cursus starten we met les 1 uit het tekst- en werkboek. Er wordt veel aandacht besteed aan de spreekvaardigheid, ook wordt er dieper ingegaan op de grammatica maar het spreken staat vooral centraal zodat u het geleerde in praktijk kunt brengen. Inzet en interesse worden wel van u gevraagd, maar het zal zeker een succesvol jaar worden als we ons gezamenlijk daarvoor inspannen! Ook nieuwe cursisten met een behoorlijke kennis van de Franse taal kunnen zich voor deze cursus aanmelden. On vous attend !

- Boeken: C'est bien ça deel 2 (nieuw) tekstboek ISBN 9789001402914 en werkboek ISBN 9789001402921(€33,95 per stuk).
- Data : 25 lessen op dinsdag vanaf 2 oktober 2012
- Tijd: 19:00 - 20:15 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 165,00 voor leden; voor niet-leden € 174,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Frans Conversatie nr. 233

Mw. M.H. van Wijk-Bessone - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

Deze lessen zijn bedoeld voor die cursisten die een behoorlijke kennis van de grammatica hebben en zich aardig in het Frans kunnen redden. D.m.v. teksten en onderwerpen, door de docent en door de cursisten aangereikt, is het de bedoeling de spreekvaardigheid op een hoger peil te krijgen.

- Data : 20 lessen op woensdag vanaf 3 oktober 2012
- Tijd: 10:15 - 11:45 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 210,00 voor leden; voor niet-leden € 219,00
- Inlichtingen: Marijke Endert, tel. 487908, marijke-endert@hotmail.com

Spaans

Spaans 2e jaar nr. 252

Mw. M. Arnau Cordoba

Mercedes Arnau Cordoba is van Spaanse afkomst. Zij woonde meer dan 17 jaar in Madrid. Mw. Arnau Cordoba is gediplomeerd docente Spaans, in het bezit van het diploma D.E.L.E.(Diploma voor Spaans als vreemde taal) "Instituto de Cervantes" te Utrecht. Sinds 2005 geeft zij met veel enthousiasme Spaanse les aan de VU Westvoorne. Daarnaast leidt zij haar eigen Vormgevingsbureau 'Mercedes Arnau Lifestyle'.

Vorig jaar startten wij met deze cursus, een pittige cursus, waarin op beginnersniveau zoveel mogelijk Spaans werd gesproken en zodoende het geleerde meteen in praktijk werd gebracht. Begeleid door onze ervaren docente gaat u op deze manier verder in het Spaans. Per week moet u op ongeveer 2 uur aan huiswerk rekenen.

- Boeken: Pasaporte Nivel A1. Libro del alumno, Auteur :Begoña Llovet, ISBN13 9783060300556. Pasaporte Nivel A1. Libro de ejercicios met CD, Auteur: Pilar Justo Muñoz, ISBN139783060300518.
- Data : 25 lessen op maandag vanaf 1 oktober 2012
- Tijd: 20:15 - 21:30 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 165,00 voor leden; voor niet-leden € 174,00
- Inlichtingen: Gerda Wijgerse, tel. 482013

Spaans 5e jaar nr. 254

Mw. M. Arnau Cordoba - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

Naast het behandelen van de resterende leerstof van 'Asi Es', is deze cursus vooral praktijkgericht. O.a. boekbesprekingen zijn onderdeel van de lessen. Ook oud-cursisten met voldoende kennis van de taal kunnen zich aanmelden. Men moet rekenen op zo'n 2 uur huiswerk per week.

- Boeken: Así Es deel 1, tekst- en oefenboek en CD (ISBN9001541593, ISBN9001541615 en ISBN9001541526).
- Data : 25 lessen op maandag vanaf 1 oktober 2012
- Tijd: 19:00 - 20:15 uur
- Plaats: De Man, Burg. Letteweg 30, Oostvoorne
- Kosten: € 165,00 voor leden; voor niet-leden € 174,00
- Inlichtingen: Gerda Wijgerse, tel. 482013

VII Creatieve vorming (Het Dorpshuis)

Portret / model tekenen / schilderen nr. 411

Mw. A. Rosendaal

Angeline Rosendaal is afgestudeerd aan de Willem de Kooning Academie in 1986 in Rotterdam. Sindsdien geeft ze teken- en schilderlessen in Spijkenisse en Oostvoorne. Ze heeft heel wat exposities op haar naam staan en is nog altijd actief als beeldend kunstenaar. Haar vrije werk (acryl- en olieverfschilderijen) gaat uit van de natuur en mensfiguren. Ze maakt ook portretten, veelal in opdracht. Haar web-site: www.angelinerosendaal.nl

Door middel van portret- en modelstudies gaat Angeline Rosendaal u mensen leren tekenen. Het menselijk lichaam heeft een grote verscheidenheid aan vormen waarvan verschillende aspecten aan bod komen: het menselijke figuur, de beweging in het figuur, het gezicht, handen en voeten. Ook leert u hoe ogen, neus en mond op een bepaalde manier een plaats hebben in het gezicht. Enige basiskennis is voor deze cursus van belang. Er kan met allerlei teken- en schildermateriaal gewerkt worden. De cursusprijs is incl. vergoeding model, maar excl. materiaal. Voor het werk van de docente kijkt u op haar website.

- Data : 12 lessen op maandag vanaf 17 september 2012
  - Tijd: 09:15 - 11:15 uur
  - Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
  - Kosten: € 150,00 voor leden; voor niet-leden € 159,00
  - Inlichtingen: Coquille Belien tel: 0181-485633
-
- Nr. 412; 10 lessen op vrijdag vanaf 21 september 2012. Tijd: 09:15 - 11:15 uur.
  - Nr. 413; 12 lessen op maandag vanaf 7 januari 2013. Tijd: 09:15 - 11:15 uur.
  - Nr. 414; 10 lessen op vrijdag vanaf 11 januari 2013. Tijd: 09:15 - 11:15 uur.

Tekenen / Schilderen op dinsdagmiddag nr. 425

Mw. T. Boddeman

Trudy Boddeman is illustratrice en werkt met aquarel-, olie- en acrylverf, pastelkrijt, inkt en potlood. In 2004 is Trudy met haar dochter begonnen met het geven van workshops en cursussen aquarel- en acrylschilderen. Ook gaf zij les bij de Infirmierie in Brielle (portrettekenen). In 2007 heeft Trudy de opleiding illustratietekenen afgerond en werkt zij nu voornamelijk in opdracht. Haar werk kunt u bekijken op de website (www.atelierdetuinkamer.nl) en tijdens exposities in de regio.

Deze cursus is geschikt voor zowel beginners als gevorderden. Ieder krijgt de begeleiding die past bij zijn/haar niveau en wens. Tijdens de lessen besteedt Trudy Boddeman aandacht aan: kleuren mengen, perspectief tekenen, compositie en stilleven. Er kan met allerlei teken- en schildermateriaal gewerkt worden, dat men zelf heeft aangeschaft.

Voor een overzicht van haar werk kunt u een kijkje nemen op haar website.

- Data : 10 lessen op dinsdag vanaf 18 september 2012
  - Tijd: 13:15 - 15:15 uur
  - Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
  - Kosten: € 90,00 voor leden; voor niet-leden € 99,00
  - Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195
-
- Nr. 426; 10 lessen op dinsdag vanaf 8 januari 2013. Tijd: 13:15 - 15:15 uur.

Tekenen / Schilderen op dinsdagavond nr. 431

Mw. J. Smolarz

Joanna Smolarz heeft in Polen haar opleiding genoten aan de Jan Matejko Kunstacademie en Pedagogische studie in Krakau. Vervolgens studeerde ze schilderkunst en grafische technieken aan de Universiteit van Sevilla, Spanje. Joanna's schilderijen en grafische werken werden in vele galerijen in Polen en Spanje tentoongesteld en verkocht. Zij beheerst de volgende technieken: acryl, olieverf, pastel, aquarel, (kleur)potlood, inkt, houtskool en gemengde technieken.

Iedere les heeft een apart thema waar je kunt leren over belangrijke begrippen als compositie, schaduwwerking, perspectief, verhoudingen, lijn- en kleurgebruik, enz. Je leert bekende basistechnieken als potlood, houtskool, Oost-Indische inkt, aquarel, pastelkrijt, kleurpotloden of acrylverf op een nieuwe manier te gebruiken. Er is ook ruimte voor experiment: het gebruik van gemengde technieken, het werken vanuit de fantasie. Tijdens de cursus word je bekend gemaakt met het stilleven, (zelf)portret, abstract en vele andere interessante onderwerpen in de kunst.

In het kort: een gevarieerde en inspirerende cursus om jouw creativiteit te stimuleren en of verder uit te breiden! Bij de eerste les neem je tekenmaterialen zoals potlood, houtskool, pastelkrijt en A4 schetspapier mee.

Voor meer informatie zie website: www.joannasmolarz.nl

- Data : 12 lessen op dinsdag vanaf 18 september 2012
  - Tijd: 19:30 - 21:30 uur
  - Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
  - Kosten: € 105,00 voor leden; voor niet-leden € 114,00
  - Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195
-
- Nr. 432; 12 lessen op dinsdag vanaf 8 januari 2013. Tijd: 19:30 - 21:30 uur.

Tekenen / Schilderen op donderdagochtend nr. 435

Mw. A. Visser-Laan

Ank Visser is in 1942 geboren in Gouda en woont nu alweer meer dan 40 jaar in Spijkenisse. Vanaf 1989 heeft zij op de vrije academie in Rotterdam les gehad van verschillende docenten in voornamelijk portret- en figuurtekenen. Daar heeft zij ook met verschillende materialen en technieken leren omgaan. Op dit moment is zij vnl. bezig met het tekenen en schilderen van portretten.

Op donderdagmorgen geeft Ank Visser teken- en schilderbegeleiding aan deelnemers die hun talenten verder willen ontwikkelen. Iedereen krijgt de begeleiding die past bij zijn/haar niveau en wens.

- Data : 12 lessen op donderdag vanaf 20 september 2012
- Tijd: 09:15 - 11:15 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 120,00 voor leden; voor niet-leden € 129,00
- Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195

- Nr. 436; 12 lessen op donderdag vanaf 10 januari 2013. Tijd: 09:15 - 11:15 uur.

De kunst van digitaal fotograferen nr. 441

Dhr. K. Jurgens

Kees Jurgens fotografeert al vele jaren. Hij heeft het echte doka (donkere kamer) werk nog gedaan. De digitale fotografie biedt hem, voor zowel het camera- als het 'doka'werk, oneindige perspectieven. Die wil hij graag met u delen. Vanaf 2007 heeft hij met veel succes verschillende cursussen digitale fotografie voor de VU Westvoorne verzorgd. Voor 2012/2013 staat voor het eerst de 'Vervolg cursus digitale fotografie' op het programma.

Deze cursus is bedoeld voor de (beginnende) amateurfotograaf, die verder wil gaan dan de camera op automaat: een ontdekkingsreis naar de creatieve mogelijkheden van camera en fotograaf. De acht lessen bestaan uit een mix van informatie, instructie, oefening en gezamenlijke bespreking van zelfgemaakte foto's. Behandeld worden: Historie v.d. fotografie; Camera (techniek, bediening en instelling); De kenmerken van de digitale fotografie; Objectieven/lenzen; Schilderen met licht; Compositie; Werken met flitser en Toepassingen v.d. digitale fotografie.

In deze cursus geen dikke studieboeken, maar wel 'al doende leren'. In iedere les worden opdrachten gegeven die in de periode tussen de lessen worden uitgevoerd. Voor deze cursus is een syllabus gemaakt.

Wat is nodig? Bij voorkeur een reflexcamera. Eventueel een systeemcamera of uitgebreide compactcamera waarop scherpstelling, diafragma, sluitertijd, ISO en witbalans ook handmatig kunnen worden ingesteld. Neem camera en gebruiksaanwijzing mee naar de cursus.

Een PC en de basiskennis daarvan voor het opslaan van foto's en opsturen van het huiswerk.

Cursus data :4/10, 11/10, 18/10, 01/11, 08/11, 15/11, 22/11, 29/11

- Boeken: Syllabus, de kosten daarvan bedragen €12,50 aan de docent te voldoen.
- Data : 8 lessen op donderdag vanaf 4 oktober 2012
- Tijd: 14:00 - 16:30 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 94,00 voor leden; voor niet-leden € 103,00
- Inlichtingen: Johan Baatenburg de Jong, tel. 484386, j.jongbaat@gmail.com

- Nr. 442; 8 lessen op maandag vanaf 14 januari 2013. Tijd: 19:00 - 21:30 uur.

De kunst van digitaal fotograferen - vervolg cursus nr. 444

Dhr. K. Jurgens - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

Op veler verzoek is deze vervolg cursus over digitaal fotograferen opgezet. De cursus is bedoeld voor de wat gevorderde amateurfotograaf met basiskennis digitale fotografie, die bekend is met de reflexcamera en eenvoudige beeldbewerking. De cursusopzet is een mix van het oprissen van de basiskennis, theorie en praktijk volgens de werkwijze van de basis cursus. Naast zelfgemaakte foto's bespreken we werk van andere fotografen.

Nieuw is het samenwerken aan opdrachten. Twee van de acht bijeenkomsten gaan wij met de groep op stap om foto's te maken: de vestingwallen van Hellevoetsluis en diergaarde Blijdorp (datum en tijd met elkaar te bepalen; entree Blijdorp voor eigen rekening).

De volgende thema's komen aan bod: licht en belichting, landschapsfotografie, werken met flitslicht, portretfotografie en macro- en close-up fotografie. In overleg kunnen eventueel andere thema's worden gekozen.

Wat heeft u nodig? Bij voorkeur een reflexcamera, anders een systeemcamera, of uitgebreide (handmatig in te stellen) compactcamera. Zo mogelijk verschillende objectieven, een statief en externe flitser. Een PC of laptop i.v.m. het bewaren, bewerken en verzenden van de foto's.

Cursusdata: 07/03, 14/03, 21/03, 28/03, 04/04, 11/04 + 2 data (2x2,5uur op locatie, met de cursisten af te spreken).

- Data : 8 lessen op donderdag vanaf 7 maart 2013
- Tijd: 14:00 - 16:30 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 94,00 voor leden; voor niet-leden € 103,00
- Inlichtingen: Johan Baatenburg de Jong, tel. 484386, j.jongbaat@gmail.com

Organiseren en bewerken van je foto's met Lightroom 4 nr. 449

Dhr. K. Jurgens - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus
Organiseer en bewerk je foto's met Lightroom 4 (voor meer kwaliteit en tijdwinst!).

In deze cursus leert u vooral werken met de modules Bibliotheek en Ontwikkelen van Adobe Photoshop Lightroom (LR): het ordenen, bewerken en snel terugvinden van foto's (ook van RAW-bestanden). De andere modules worden kort behandeld. Verder kun je met het programma gps-gegevens verwerken, fotoboeken en presentaties maken, afdrukken en het web op (o.a. Facebook, Flickr, webgalleries maken). De cursus sluit goed aan bij de basis- en vervolgcursus 'De kunst van digitaal fotograferen' van de VU en is ook geschikt voor andere gevorderde fotoamateurs. Na de cursus weet je hoe je al je foto's kunt managen en verfraaien.

Werkwijze: Workshopgericht; de cursisten werken tijdens de les, na instructie, op de eigen laptop. Wat is nodig? Een digitale camera met de mogelijkheid RAW-foto's te maken. Een laptop, die u mee naar de cursus neemt waarop de recente versie van LR is geïnstalleerd. Een gratis 30-dagen trialversie is beschikbaar. Het lesmateriaal bestaat uit een set foto's van de docent.

Cursusdata : 17 januari, 24/01, 31/01, 07/02, 14/02, 21/02

- Data : 6 lessen op donderdag vanaf 17 januari 2013
- Tijd: 14:00 - 16:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 70,00 voor leden; voor niet-leden € 79,00
- Inlichtingen: Johan Baatenburg de Jong, tel. 484386, j.jongbaat@gmail.com

Miniatuurbouw nr. 460

De inloopochtend poppenhuis/miniaturbouw vindt plaats op woensdagochtend. De vaste kern, die de afgelopen jaren de cursus miniatuurbouw volgde, deelt haar kennis met elkaar. De inloopochtenden zijn om de week.

- Datum : woensdag 12 september 2012
- Tijd: 09:15 - 11:15 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 3,00
- Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195

Workshop Vormen in steen, van hard tot zacht nr. 461

Mw. N. Boerma

Nell Boerma, beeldhouwer in Capelle aan den IJssel. Zij is met beeldhouwen in steen begonnen op de Vrije Academie in Rotterdam en leerde daarnaast bij de Belgische beeldhouwster Annie Andriessen het vak. Zij bewerkt harde en zachte steensoorten - zie haar website

www.ateliernellboerma.nl. Haar sculpturen zijn regelmatig te zien op exposities en kunstmanifestaties. Met veel enthousiasme geeft zij in Capelle en Oostvoorne al vele jaren les aan iedereen die de wereld van de steen wil gaan ontdekken: een geweldige ervaring die blijft boeien!

Deze workshops zijn inclusief lunch en u kunt zich per dag inschrijven. Om een beeld helemaal af te ronden zult u meer dan één dag nodig hebben. U bewerkt de ruwe steen tot een vorm die u wenst en die de steen zelf wil vrijgeven. Het samenspel daartussen is een boeiend proces met verrassend resultaten. De steensoorten zijn mergel, speksteen, serpentijn en albast. De gekozen steen wordt bewerkt met rasp, vijl of schuurpapier. De cursusprijs is inclusief lunch en exclusief steen- en gereedschapskosten. De steen wordt per kiloprijs verrekend. Het gereedschap is aanwezig à € 1,50 per dag.

Data waarvoor u zich kunt inschrijven: 2012: 28 sept, 2 okt, 2 nov, 6 nov, 7 dec, 11 dec.

2013: 1 feb, 5 feb, 8 maart, 12 maart, 12 april, 16 april

- Datum : vrijdag 28 september 2012
  - Tijd: 09:45 - 15:30 uur
  - Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
  - Kosten: € 35,00
  - Inlichtingen: Joyce Doedens, tel: 0181-482608
-
- Nr. 462; dinsdag 2 oktober 2012. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 463; vrijdag 2 november 2012. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 464; dinsdag 6 november 2012. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 465; vrijdag 7 december 2012. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 466; dinsdag 11 december 2012. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 467; vrijdag 1 februari 2013. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 468; dinsdag 5 februari 2013. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 469; vrijdag 8 maart 2013. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 470; dinsdag 12 maart 2013. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 471; vrijdag 12 april 2013. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.
  - Nr. 472; dinsdag 16 april 2013. Tijd: 09:45 - 15:30 uur.

Nana's maken nr. 475

Dhr. J. Baatenburg de Jong

Johan Baatenburg de Jong heeft vele jaren lesgegeven in het voortgezet onderwijs in de vakken beeldende vorming/culturele vorming.

In deze cursus maakt u van gipsverband een vrolijke vrouwenfiguur in de ruimte. Een Nana is een expressief en in felle kleuren beschilderd vrouwenbeeld. Hoewel de Nana's over het algemeen behoorlijk opgeblazen zijn, lijken ze zich lichtvoetig en vrolijk door de wereld te bewegen. Deze vrouwen gaan voor niemand opzij en fleuren de wereld op. De Franse kunstenares Niki de St. Phalle (1930-2002) werd in de jaren zestig van de vorige eeuw wereldberoemd met het ontwerpen en maken van Nana's.

Aan het eind van de cursus gaat u met een zelfgemaakte Nana naar huis, weet u iets af van de opbouw van het menselijk lichaam en beweging en de toepassing van kleur. Het cursusgeld is inclusief materiaal- en gereedschapkosten.

Cursusdata: 8/10, 15/10, 29/10, 05/11).

- Data : 4 workshops op maandag vanaf 8 oktober 2012
- Tijd: 19:30 - 21:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 48,00 voor leden; voor niet-leden € 57,00
- Inlichtingen: Johan Baatenburg de Jong, tel. 484386, j.jongbaat@gmail.com

Werken met klei nr. 479

Mw. T. van Zandwijk

Tinie van Zandwijk startte met beeldhouwkunst en werkt nu beeldend vormend in keramiek. De grote mogelijkheden die keramiek biedt om uitdrukking te geven aan een "natuurlijk" gevoel spreken haar aan. Haar werk is in drie verschillende uitingsvormen onder te verdelen: maskers en totemdieren, "levende beelden" en beelden in actie. Galerie I-magine exposeert haar werk permanent.

Klei is het oermaterieel waar mensen al duizenden jaren nuttige en mooie voorwerpen mee maken. Met handvormen ervaar je de spontane vormen die uit je intuïtie en je gevoel ontstaan. Het is een heerlijk materiaal om mee te werken en het verwondert je iedere keer weer welke resultaten er uit voortkomen. De cursus omvat de verschillende technieken om vormen ook technisch goed te maken, zodat het werk uiteindelijk ook gebakken kan worden. Handvormen met klei is een inspirerende cursus in oude technieken, waarmee steeds nieuwe vormen kunnen worden gecreëerd en eigentijdse beelden kunnen ontstaan

Cursusdata 1/11 - 15/11 - 22/11 - 29/11 - 6/12 en 20/12

- Data : 6 workshops op donderdag vanaf 1 november 2012
- Tijd: 19:30 - 21:30 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 70,00 voor leden; voor niet-leden € 79,00
- Inlichtingen: Debby Pieterse, tel: 06-44219876

Creatief met textiel nr. 485

Mw. C. Grootenboer

Caroline Grootenboer was docente aan de Willem de Kooning Academie (2004-2008) en schilderde vooral zichzelf. Zij kwam later in aanraking met vilten. "Het interessante van vilten" aldus Caroline "is dat ik vanuit het materiaal moet werken, kijken wat er dan gebeurt in het proces en dan verder kijken wat ik ermee kan doen. Het laten ontstaan en dan de prachtige kleuren die ik op een schilderachtige manier kan verwerken, gewoon schitterend. Vilten heeft ontzettend veel mogelijkheden, kleine accessoires maken zoals roosjes tot grote vloerkleden waarbij ik mijn creativiteit helemaal los kan laten gaan".

Cursus met verschillende technieken zoals ouderwets handwerk haken, breien en borduren gecombineerd met zijdeschilderen, vilten en/of zeefdrukken met textielverf. Maak een eigentijds ontwerp dat te verwerken is in een schilderij, tas of sjaal of wat u ook maar wilt. Op www.carolinegrootenboer.nl vindt u informatie over de docente.

Cursusdata: 17, 24 en 31 januari 2013

- Data : 3 workshops op donderdag vanaf 17 januari 2013
- Tijd: 19:30 - 22:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 35,00 voor leden; voor niet-leden € 44,00
- Inlichtingen: Debby Pieterse, tel: 06-44219876

Kleur en kleding nr. 501

Mw. M. Stamperius

Marleen de Vries- Stamperius is image consultant en gespecialiseerd in kleur- en kledingadviezen. Zij verzorgt advies op maat en geeft workshops in kleine groepen over kleur, kleding en garderobeplanning.

Een kleuranalyse stelt u in staat om uw eigen kleuren te leren kennen en toe te passen. Iemand die zijn beste kleuren draagt, heeft een sterkere uitstraling, oogt jonger en vitaler. Iedere deelnemer krijgt een mini-analyse en ontvangt een eigen kleurenkaartje.

- Datum : donderdag 21 maart 2013
- Tijd: 19:30 - 21:30 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 20,00
- Inlichtingen: Marleen Stamperius, tel: 480475

Haal meer uit je garderobe nr. 502

Mw. M. Stamperius - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus

Hebt u ook regelmatig niets om aan te trekken en is uw kledingkast toch overvol? Dan helpt deze workshop u om een evenwichtige garderobe samen te stellen en meer te combineren met uw huidige kleding. Kleur, stijl en optimaal combineren komen aan de orde. Wilt u tijdschriften, een schaar en lijm meenemen?

- Datum : donderdag 4 april 2013
- Tijd: 19:30 - 21:30 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 20,00
- Inlichtingen: Marleen Stamperius, tel: 480475

Surinaamse keuken nr. 570

Mw. R. Rambaran

Mw. Radha Rambaran heeft een toko in Hellevoetsluis, waar zij allerlei bijzondere gerechten en ingrediënten verkoopt.

In Suriname leven veel verschillende culturen die grote invloeden uitoefenen op de zeer gevarieerde exotische Surinaamse keuken. Enkele bekende gerechten zijn roti, BB met R (bruine bonen met rijst) en bara (Hindoestanen), sauto en Javaanse kip (Javanen), pom en pastei (Creolen) en tjauw min en nasi (Chinezen). Deze workshop is een leuke manier om kennis te maken met deze keuken. Zoals gebruikelijk eten we gezamenlijk de bereide gerechten op.

- Datum : donderdag 25 oktober 2012
- Tijd: 19:00 - 21:30 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 42,50
- Inlichtingen: Debby Pieterse, tel: 06-44219876

Likeurproeverij nr. 572

In Dordrecht bevindt zich één van Nederlands bekendste en beste distilleerders: de firma Rutte & Zn. Een gerenommeerd bedrijf dat al bijna 150 jaar van generatie op generatie prachtige jenever, eaux de vie en likeuren stookt. Uiteraard nog steeds zonder gebruik van kunstmatige geur-, kleur- en smaakstoffen. Dat betekent overigens niet dat de jenever of likeur die u vandaag geniet, dezelfde is als vijf generaties geleden. Want de smaak die destijds zo gewaardeerd werd, kan ons vandaag niet meer bekoren. Immers, zoals alle andere culturen ontwikkelt ook de gastronomische drinkcultuur zich. Tijdens de proeverij maakt u kennis met de oude drankengereedschappen, met de rijke geschiedenis van het Nederlands gedistilleerd en met Distilleerderij Rutte zelf. U krijgt uitgebreid uitleg over hoe de bijzondere dranken geproduceerd worden, over welke kruiden en vruchten daarvoor gebruikt worden. Natuurlijk sluiten we af met een proeverij van verschillende jenever, eaux-de-vie en likeuren. Uiterlijk 5 november inschrijven!

- Datum : vrijdag 23 november 2012
- Tijd: 20:00 - 21:30 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 20,00
- Inlichtingen: Wim Timmerman, tel. 0181-842084

Sushi workshop nr. 578

Irma vd Hoek en Cindy Berkhout

Irma en Cindy hebben als hobbykoks al jarenlang ervaring en maken de lekkerste gerechten.

Het wordt een kookworkshop waarin wij ons best doen om u de basistechnieken van het Sushi maken te leren. Met een rolmatje, eetstokjes, en ingrediënten als nori, suhshirijst wasabi en soja worden de sushi gemaakt. Verschillende soorten vis en groenten zullen wij gebruiken. Gezamenlijk zullen wij een paar stukjes sushi proeven en u zult een grote schaal (voor nog 3 personen) mee naar huis nemen. Cindy Berkhout en Irma van der Hoek hebben als hobbykoks al jaren ervaring in het maken van de mooiste sushi. Wij willen onze kunstjes graag met u delen!

Itadakimas, - Eet smakelijk- .

- Datum : vrijdag 9 november 2012
- Tijd: 19:00 - 21:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 42,50
- Inlichtingen: Irma van der Hoek, tel. 487292, irmahoek@gmail.com

- Nr. 579; vrijdag 18 januari 2013. Tijd: 19:00 - 21:00 uur.

Wereldkeuken nr. 580

Mw. R. Rambaran

Mw. Radha Rambaran heeft een toko in Hellevoetsluis, waar zij allerlei bijzondere gerechten en ingrediënten verkoopt.

U herkent het vast wel: moe van het werk en geen zin om lang in de keuken te staan, maar wel lekker willen eten. Wij bieden u de workshop wereldkeuken aan om binnen 15 à 20 min aan tafel een gezonde heerlijke snelle maaltijd te kunnen nuttigen.

Denk o.a. Thais, Mexicaans, Chinees, Surinaams, Indonesisch, Italiaans, Spaans, Marokkaans en Turks eten. De maaltijden kunnen gecombineerd worden met brood, witte rijst, bami of aardappelen.

- Datum : donderdag 28 maart 2013
- Tijd: 19:00 - 21:30 uur

- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 42,50
- Inlichtingen: Debby Pieterse, tel: 06-44219876

Thaise keuken nr. 585

Dhr. B.P. van Iersel

Bas van Iersel is een enthousiaste Nederlandse hobbykok met echte Thaise roots. Werd geboren in Thailand en heeft meerdere reizen naar het verre oosten ondernomen. Heeft tijdens zijn reizen kookles gehad en dit meerdere malen in de praktijk gebracht.

De workshop omvat o.a. een beschrijving van de Thaise keuken en verschillende regio's en de daarbij behorende lokale recepten. Introductie in de basisingrediënten van de Thaise keuken en een aantal bereidingswijzen worden uitgelegd. Het belangrijkste onderdeel van de cursus is natuurlijk het samen bereiden van de gerechten waarna we van dit heerlijk kunnen gaan genieten!

- Datum : vrijdag 22 maart 2013
- Tijd: 19:00 - 21:30 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 42,50
- Inlichtingen: Bas van Iersel tel. 0181-481408

- Nr. 586; vrijdag 29 maart 2013. Tijd: 19:00 - 21:30 uur.

Koken op afspraak nr. 600

Mw. D. Pieterse en dhr. C. de Vries

Debby Pieterse heeft jarenlang een cateringbedrijf gehad en is een allrounder in de keuken. Cees de Vries heeft zich in Italië gespecialiseerd in de Mediterrane keuken; tevens volgt hij kookworkshops, recent nog in De Librije.

Wilt u met een eigen groep komen koken? Kies een thema: Italiaans, tapas, desserts of verras ons met uw idee. De grootte van de groep is minimaal 8 en maximaal 14 personen. Lesduur 2,5 uur. Datum en tijd in overleg.

- Datum :
- Tijd: zie tekst
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 42,50
- Inlichtingen: Debby Pieterse, tel: 06-44219876

VIII Jeugdactiviteiten (Het Dorpshuis)

Kunst voor kinderen nr. 734

Mw. M. Boog

Marianne Boog - de Gelder heeft haar opleiding genoten aan de Vrije Academie en bij diverse kunstenaars. Het liefst werkt zij in haar atelier aan de Goudhoekweg te Oostvoorne. Portretten en abstracte landschappen hebben op dit moment haar voorliefde. Al 10 jaar verzorgt zij de cursus Tekenen/Schilderen voor basisschoolleerlingen waarin met verschillende materialen echte werkstukken gemaakt worden. Haar motivatie: Kinderen zijn creatief gezien ontzettend spontaan en het is heerlijk om ze aan het werk te zien.

Schilderen is voor een kind een ontspannende bezigheid. Schilderen is een belevenis. Kunst voor kinderen is een cursus van 12 lessen waar wordt gewerkt aan het ontwikkelen van de creativiteit van het kind. Bij het schilderen ligt de nadruk op het samen onderzoeken en ontdekken. Wat doet verf met zeepbellen op het papier? Wat gebeurt er door structuur aan te brengen op het doek met zand of houtvezel? Er wordt ook gewerkt met inkt, krijt, gaas, lijm, houtskool, sjablonen, aquarelverf, zout en glitters. Kleurrijk, speels en fantasievol. De kinderen worden begeleid door Marianne Boog de Gelder en Wil Kleppers. Ze maken kleine werkjes en grote werkjes. Een tip voor de kinderen : "Trek je oude kleren aan".

- Data : 12 lessen op woensdag vanaf 19 september 2012
- Tijd: 13:30 - 15:30 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 84,00
- Inlichtingen: Marianne Boog, tel: 483777.

- Nr. 736; 12 lessen op woensdag vanaf 9 januari 2013. Tijd: 13:30 - 15:30 uur.

Themakoken voor de jeugd 1 - Vakantiehapjes nr. 760

Irma vd Hoek en Cindy Berkhout

Irma en Cindy hebben als hobbykoks al jarenlang ervaring en maken de lekkerste gerechten.

Vakantieheimwee. Was je nog niet klaar met je vakantie en wil je er meer van proeven?! Dan hoeft je deze keer niet ver van huis en doen we de vakantie gewoon nog een keertje over op de Pinnepot! Vind je het leuk om in de keuken bezig te zijn? Wil je leren koken en bakken en kun je boven het fornuis uitkijken (vanaf groep 6), schrijf je dan in!

- Datum : maandag 10 september 2012
- Tijd: 16:00 - 18:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50

- Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195

Themakoken voor de jeugd 2 - Herfstkoken nr. 763

Irma vd Hoek en Cindy Berkhout - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus
Herfstidip? Geen nood! We gaan de lekkerste gerechten van de herfst maken, daar word je vrolijk van! Laat de blaadjes maar vallen!

Vind je het leuk om in de keuken bezig te zijn? Wil je leren koken en bakken en kun je boven het fornuis uitkijken (vanaf groep 6), schrijf je dan in!

- Datum : maandag 8 oktober 2012
- Tijd: 16:00 - 18:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195

Themakoken voor de jeugd 3 - Amuses nr. 766

Irma vd Hoek en Cindy Berkhout - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus
Mondvermaakjes...Tijdens deze les leer je amuses en kleine gerechtjes maken die niet alleen creatief gepresenteerd worden maar vooral ook ontzettend lekker smaken! Wil je leren koken en bakken en kun je boven het fornuis uitkijken (vanaf groep 6), schrijf je dan in!

- Datum : maandag 19 november 2012
- Tijd: 16:00 - 18:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195

Themakoken voor de jeugd 4 - Italiaans koken nr. 770

Irma vd Hoek en Cindy Berkhout - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus
Delizioso cibo al suo italiano !!

Lekker eten op zijn Italiaans!! De winter duurt nu wel lang genoeg en we kijken uit naar de lente! Lekker Italiaans koken met een lentefris tintje!

Wil je leren koken en bakken en kun je boven het fornuis uitkijken (vanaf groep 6), schrijf je dan in!

- Datum : maandag 28 januari 2013
- Tijd: 16:00 - 18:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195

Themakoken voor de jeugd 5 - Lentekriebels nr. 773

Irma vd Hoek en Cindy Berkhout - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus
Lentekriebels! Met de Pasen en een vrolijke lente in het vooruitzicht maken we een echte paas/lente brunch! Ga jij straks je ouders verrassen?!

Vind je het leuk om in de keuken bezig te zijn? Wil je leren koken en bakken en kun je boven het fornuis uitkijken (vanaf groep 6), schrijf je dan in!

- Datum : maandag 18 maart 2013
- Tijd: 16:00 - 18:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195

Themakoken voor de jeugd 6 - Zomerzoen nr. 776

Irma vd Hoek en Cindy Berkhout - Informatie over de docent vindt u in de kop van een bovenstaande cursus
Zomerzoen. Als afsluiting van ons kookseizoen laten we een aantal gerechtjes nog eens de revue passeren maar met een extra zomers tintje! Wij laten de zon schijnen! Vind je het leuk om in de keuken bezig te zijn? Wil je leren koken en bakken en kun je boven het fornuis uitkijken (vanaf groep 6), schrijf je dan in!

- Datum : woensdag 13 mei 2013
- Tijd: 16:00 - 18:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Piet Rosier, tel. 484195

High Tea voor kinderen nr. 778

Mw. R. Rambaran

Mw. Radha Rambaran heeft een toko in Hellevoetsluis, waar zij allerlei bijzondere gerechten en ingrediënten verkoopt.

Een kookworkshop voor kinderen door kinderen. Ze maken zelf een high tea. Leer zelf lekkere hapjes maken om zo je familie en vriendjes te verwennen! We gaan zelf cupcakes - muffins bakken en versieren. We maken 3-laagssandwiches met divers beleg, groente en fruit, eierkoekgebak met vers fruit en heerlijke verse slagroom, warme deeghapjes en warme pannenkoeken met heerlijk beleg op een prikkertje.

Al deze heerlijke hapjes zullen we met thee en limonade samen opeten aan een gezellige gedekte tafel!

- Datum : woensdag 14 november 2012
- Tijd: 16:00 - 18:00 uur
- Plaats: Het Dorpshuis, Pinnepot 9A, Oostvoorne
- Kosten: € 12,50
- Inlichtingen: Debby Pieterse, tel: 06-44219876

VIII. Cursussen in de Regio

In deze rubriek vestigen wij uw aandacht op cursussen die door Volksuniversiteiten in de regio verzorgd worden en die niet in het programma van de VU Westvoorne voorkomen.

V.U. Brielle Postbus 95, 3230 AB Brielle, tel. 415043

www.volkuniversiteitbrielle.nl

Chineze taal/cultuur kennismaking

Workshop fotoboek maken, Excel, Digitale videobewerking

Mandala tekenen

Kunst en cultuur: Briel, Brielle, Brielst

Gezonde voeding

Feng Shui

Genealogie

Tai chi/Qi Gong

V.U. Hellevoetsluis Woordbouwerplein 1, 3224 XL Hellevoetsluis, tel. 318358

www.volksuniversiteit.nl/Hellevoetsluis/

V.U. Spijkenisse Postbus 248, 3200 AE Spijkenisse, tel. 632726

www.volksuniversiteit.nl/spijkenisse/

Talen:

Duits - Italiaans

Tsjechisch I en II

Nieuw Grieks I en II

Russisch I en II

Turks I en gevorderden

Papiamentó

Neuro Linguïstisch programmeren

Enneagram

Spelling+grammatica

Creatief Schrijven

Praktisch en doelgericht schrijven

Maak werk van je loopbaan

Noten lezen voor beginners

		<h2 style="text-align: center;">Inschrijfformulier Volksuniversiteit Westvoorne</h2> <p style="text-align: center;">Opsturen naar: Volksuniversiteit Westvoorne Postbus 359 - 3233 ZH Oostvoorne</p>	
Naam:		man / vrouw	
Roepnaam:			
Adres:		Geboortejaar:	
Postcode + Woonplaats:			
Telefoon:			
E-mail:			
Lidnummer:			
Bank- of girorekeningnummer:			
Naam rekeninghouder (indien afwijkend)			

Ik wil mij inschrijven voor:

Naam van de Cursus of Workshop	Cursusnr.	Ledenprijs	Niet-ledenprijs

Betaling (Bij een eenmalige machtiging is de gebruikelijke bedenktijd van 30 dagen van toepassing).

- Ik verleen de Volksuniversiteit Westvoorne een eenmalige machtiging om het verschuldigde bedrag, incl. evt. uitstaande contributie (€ 9,-) van mijn rekening af te schrijven. Het bedrag wordt ongeveer twee weken voor aanvang afgeschreven van uw rekening.
- Ja, ik wil lid worden van de VU Westvoorne en ik verleen de VU Westvoorne een eenmalige machtiging om de contributie € 9,- van mijn rekening af te schrijven.

NIEUW: Voor cursussen die meer dan € 100,00 kosten is het mogelijk in 2 gedeeltes te betalen. De eerste afschrijving vindt plaats voor aanvang van de cursus, de 2e 6 weken later.

- Ik kies voor gespreide betaling.

U dient het volledig ingevulde inschrijfformulier op te sturen naar: Volksuniversiteit Westvoorne, Postbus 359 - 3233 ZH Oostvoorne.

- Ik ben bekend met de Algemene Voorwaarden

Handtekening:

.....

Algemene voorwaarden Volksuniversiteit Westvoorne

VU Lidmaatschap

Het lidmaatschap is persoonlijk en bedraagt € 9,00 per jaar. Het verenigingsjaar loopt van 1 juli tot en met 30 juni. Voordelen zijn:

- voorrang bij inschrijving;
- vrije toegang tot lezingen;
- korting op cursusgeld (ook voor de Creatieve cursussen in het Dorpshuis);
- ontvangst van VU-Nieuwsbrieven. Opzegging van het lidmaatschap dient voor aanvang van het nieuwe cursusjaar te geschieden, dus vóór 1 juli; bij te late opzegging is de volledige contributie verschuldigd.

Inschrijving op cursussen, excursies en workshops

U kunt zich inschrijven op onze website www.volksuniversiteit.nl/westvoorne. Verder kunt zich inschrijven met een inschrijfformulier; dit formulier kunt u vinden achter in dit boekje. Uw inschrijving is geen garantie voor plaatsing. De inschrijvingen vinden plaats op volgorde van binnenkomst. Het verdient aanbeveling zo snel mogelijk in te schrijven, anders bestaat de kans dat de cursus is volgeboekt. Met de inschrijving verplicht u zich tot betaling van het volledige cursusgeld.

Betaling

Op het inschrijfformulier dient u aan te geven hoe u wenst te betalen, er zijn 2 mogelijkheden:

1. U machtigt de VU het verschuldigde bedrag af te schrijven van uw bankrekening in één keer
2. U machtigt de VU het verschuldigde bedrag in 2 gelijke delen van uw bankrekening af te schrijven indien het cursusgeld meer dan € 100,00 bedraagt. De cursusadministratie schrijft de verschuldigde bedragen kort voor aanvang van de cursussen van uw rekening af; op uw dagafschrift vindt u de naam van de cursus en de aanvangsdatum. Voor eenmalige machtiging geldt dat u binnen 30 dagen na de afschrijving uw bank opdracht kunt geven het bedrag terug te storten. De betaling van de contributies verloopt op een soortgelijke wijze.

Annulering en Restitutie

Cursussen gaan door als een bepaald minimum aantal deelnemers is ingeschreven. Wordt dit minimum aantal niet bereikt dan heeft de VU het recht de cursus te annuleren. De ingeschreven deelnemers ontvangen hierover bericht en het volledige cursusgeld zal binnen 14 dagen worden gerestitueerd. Afmelding voor een cursus dient schriftelijk ingediend te worden bij de penningmeester van de VU (Postbus 359, 3233 ZH Oostvoorne). Annuleringen zijn tot maximaal drie weken vóór aanvang van de cursus mogelijk. Bij annulering worden administratiekosten (€ 12,00) in rekening gebracht; het restant wordt gerestitueerd. Na deze drie weken vóór aanvang van de cursus is annulering door de cursist niet meer mogelijk en wordt er geen cursusgeld meer terugbetaald. Slechts bij hoge uitzondering is na bovengenoemde termijn restitutie mogelijk, dit ter beoordeling van het bestuur.

Klachtenregeling

Mocht de organisatie of de gang van zaken in een cursus daartoe aanleiding geven, dan kunt u een klacht indienen. Zie verder onze website onder algemene informatie.

Korting

Er zijn geen kortingen van toepassing voor houders van een 65+ kaart of CJP. Jongeren en studenten kunnen gratis de lezingen bijwonen en voor cursussen betalen zij de ledenprijs.

BTW De kans is groot dat de BTW-vrijstelling voor Nederlandse volksuniversiteiten per 1 januari 2013 wordt ingetrokken. Dit betekent dat wij vanaf die datum mogelijk een hoger tarief zullen moeten rekenen voor een deel van onze cursussen (de taalcursussen en de meeste lezingen blijven in elk geval vrijgesteld van btw). Wij houden u via onze website en digitale nieuwsbrief op de hoogte van eventuele wijzigingen.

Overige voorwaarden

- Voor deelname aan cursussen is het lidmaatschap niet vereist, wel gewenst;
- Bij een te groot aantal inschrijvingen genieten leden voorrang;
- Cursussen worden gegeven op de dagen, tijden en plaatsen zoals in dit boekje vermeld. Voor aanvang van een cursus ontvangt u geen nader bericht, de aanvangsdatum van de cursus staat in dit programmaboekje;
- Tenzij anders vermeld, zal in de schoolvakanties geen les worden gegeven. - Alle door de Volksuniversiteit gepubliceerde prijzen en data zijn onder voorbehoud van kennelijk foutieve vermeldingen. Data en prijzen kunnen door de Volksuniversiteit worden aangepast;
- De Volksuniversiteit is niet aansprakelijk voor schade aan personen en/of eigendommen, evenmin is zij aansprakelijk voor diefstal en/of vermissing van persoonlijke goederen tijdens de door haar georganiseerde activiteiten. Cursusvoorwaarden zijn conform de landelijke afspraken welke zijn gemaakt binnen de Bond van Nederlandse Volksuniversiteiten.